

UNIVERSUL ȘCOLII

- *Editorial*
- *Evenimente din viața școlii*
- *Opinii*
- *Didactica*
- *Proiecte educaționale*
- *Edi*
- *Noutăți editoriale*
- *Diverse*
- *Informații utile*

EDITURA UNIVERSUL ȘCOLII

a CASEI CORPULUI DIDACTIC ALBA

Alba Iulia, Str. G. Bethlen nr. 7, Cod 510009

Tel. 0258/826147, Fax. 0258/833101

Web: www.ccdab.ro,E-mail: office@ccdab.ro**Director:****Prof. Dărămuș Eugenia Marcela****Redactor șef:** prof. Oros Ligia Elena**Redactori:** prof. Crișan Monica, prof. Popa Ramona Claudia, prof. Nandrea Maria, doc. Cutean Irina**Colaboratori:** insp. gen. prof. Sandu Cornel
Conf. univ. dr. Panaite Ovidiu**Tehnoredactare:** aj. analist programator
Popa Ioan**Corectura:** Prof. Nandrea Maria

© Autorii, conform legislației în vigoare, răspund în fața legii, în ceea ce privește plagiatul sau orice altă formă de atingere a dreptului de autor.

SUMAR

Competențe pentru profesia de cadru didactic - Prof. Dărămuș Eugenia Marcela	3
Elevi de la Colegiul Național „Lucian Blaga” Sebeș la Parlamentul European de la Bruxelles – Prof. Todor Cornelia	4
Elevii liceeni între metavers și Univers – Prof. Oros Ligia	6
Management și consiliere pentru cariera didactică – Prof. Popa Ramona	8
Avram Iancu, o biografie sau un destin – Prof. Teompa Aviu Ștefan	10
Marele Război în memoria ardelenilor. Abordarea subiectului în istoriografie – Prof. Crișan Monica	11
Importanța culturală a lui Constantin Brâncuși - Prof. dr. Albescu Nadia Flaviana	14
Proiectul educațional „Auschwitz – mărturie vie a Holocaustului” – Prof. Basarabă Mihaela, prof. Apolzan Cosmin	16
The 4CS: communication, colaboration, creativity and critical thinking in schools – Prof. Igna Daniela Adela	18
Tabăra literară Uioara Felix– Prof. documentarist dr. Lupșan Mihaela Diana	19
Erasmus+, un catalizator important pentru colaborări internaționale la Colegiul Național „Lucian Blaga” Sebeș – Prof. Mucenicu Claudia Adina	20
Copilăria îi doar una... – Prof. înv. preșcolar Morar Cristina Adriana	23
Săptămâna verde la Școala Gimnazială „Mihai Eminescu”, Ighiu, structura Șard - Prof. înv. primar Mareș Diana, Prof. Bolca Geanina	24
Experiența mea Erasmus „ICAR – innovation and creativity arise results” – Prof. înv. primar Presecan Sabina Adriana	26

Activități de codare în cadrul „Code Week” – Prof. Simedru Delia Dorina	28
Îmbunătățirea competențelor didactice prin participarea la proiectul de acreditare Erasmus+ ICAR (Innovation and creativity arise results) – Prof. Vereș Mihaela, prof. Igna Daniela Adela	30
Exploratori în lumea animalelor – proiect de activitate integrată – Prof. înv. preșcolar Petruța Angela, prof. înv. preșcolar Cioancă Ramona	32
Abordarea metodelor parentale pozitive în educarea copiilor – Prof. consilier școlar Croitoru Felicia Melania	35

COMPETENȚE PENTRU PROFESIA DE CADRU DIDACTIC

Prof. Dărmăș Eugenia Marcela, Colegiul Economic „Dionisie Pop Marțian” Alba Iulia

Ca agent al acțiunii educative instituționalizate, cadrul didactic este obiectul unor investigații mixte: pedagogice, psihologice psihosociale și axiologice. Sunt perspective care definesc dimensiunile profesionalismului cadrului didactic, gradul în care un profesor stăpânește un cuantum de priceperi individuale care să-l angajeze într-o creștere și o dezvoltare continuă ca profesionist, performanța pe care să o atingă în acțiunea educativă și eficiența sa.

Termenul competență are înțelesul de abilitate de a satisface scopurile educației. Competența cadrului didactic în acțiunea educativă desemnează abilitatea de a se comporta într-un anumit fel într-o situație pedagogică. În acest sens, competența reprezintă posibilul comportamental, în timp ce performanța dezvăluie realul comportamental. Competența este condiționată de informație, iar aceasta acționează asupra performanței și asupra stilului de muncă al profesorului în mediul școlar.

Competențele profesorului se structurează astfel (din *Metodologia formării continue a personalului didactic din învățământul preuniversitar*, în „Tribuna învățământului”, nr. 441-442, 14 iulie 1998):

- **Competențe de bază**

- de a comunica = a transmite și înțelege corect mesajele
- de a fi practic = a acționa pe baza valorilor, nu a afectivității
- de a conduce = analiză, diagnoză, proiectare, organizare, îndrumare, evaluare, decizie, prognoză
- de a desăvârși personalitatea proprie: fizic, spiritual, mintal și socio-afectiv
- de a cunoaște elevii ca indivizi și grup
- de a gândi și a acționa creativ

- **Competența în specialitate**

- de a cunoaște conținutul științific al disciplinei
- de a actualiza, prelucra, esențializa, ilustra, reprezenta și dezvolta conținutul
- de a cunoaște metodele și tehnicile de informare
- de a gândi specific disciplinei
- de a realiza corelații intra, inter și pluridisciplinare
- de a asimila metodologia de cercetare specifică disciplinei

- **Competențe psihopedagogice și metodice:**

- Nivelul teoretic:**

- de a asimila sistematic conținutul științelor educației
- de a prelucra, adapta și dezvolta acest conținut
- de a înțelege și orienta activitatea după idealul educațional, finalitățile și obiectivele învățământului

- Nivelul operațional:**

- de analiză și diagnoză a stării educaționale a elevilor
- de a proiecta activități instructiv-educative
- de a organiza și coordona activitățile proiectate
- de a evalua, regla și autoregla activitatea
- de a forma capacități de gândire (critică, convergentă, divergentă, flexibilă, creatoare), de control, de autoapreciere și autoreglare
- de a dezvolta înclinații, aptitudini, talente, competențe, atitudini
- de a forma și dezvolta interesul, motivația, afectivitatea, voința, inteligența, caracterul
- de a promova învățarea participativă, anticipativă, creatoare

- Nivelul creator:**

- de a investiga și inova procesul instructiv-educativ

- de a prelucra, esențializa, adapta, reprezenta, ilustra și dezvolta conținutul
- de a reacționa pozitiv la schimbare
- de a identifica probleme, de a le integra în procesul de învățământ, de a le soluționa cu elevii
- de a utiliza strategii de predare-învățare-evaluare
- **Competențe psihorelaționare:**
 - Nivelul teoretic:**
 - de a asimila cunoștințe de psihologie
 - de a asimila metodologia cercetării
 - Nivelul operațional:**
 - de a analiza și diagnostica starea psihică a elevilor, a relațiilor în interiorul grupurilor și de a contribui la dezvoltarea pozitivă a lor
 - de a comunica și a coopera cu elevii, părinți, profesori

Competențele profesionale se rezumă, la nivelul **competențelor ocupaționale**, în:

- a aplica cunoștințele de specialitate
- a folosi deprinderi specifice
- a analiza și a lua decizii
- a fi creativ
- a lucra cu alți membri ai unei echipe
- a comunica eficient
- a se adapta la mediul specific de muncă
- a face față situațiilor neprevăzute

Aceste competențe comportă corelații și oportunități profesionale și sunt condiționale aptitudinile pedagogice și nivelurile culturii profesionale ale cadrului didactic: nivelul superior de organizare și funcționare a proceselor psihice cognitive, afective și psihomotorii ale acestuia la care se adaugă suportul axiologic în planul creării unor modele de predare-învățare-evaluare.

ELEVI DE LA COLEGIUL NAȚIONAL „LUCIAN BLAGA” SEBEȘ LA PARLAMENTUL EUROPEAN DE LA BRUXELLES

Prof. Todor Cornelia, Colegiul Național „Lucian Blaga” Sebeș

În perioada 22-26 aprilie 2024, un grup de 13 elevi de la „Colegiul Național Lucian Blaga” din Sebeș, coordonați de doamnele profesoare Todor Cornelia și Crișan Monica, au fost beneficiarii unei mobilități de grup a elevilor la Charberoi și Bruxelles, Belgia, mobilitate finanțată de Uniunea Europeană prin programul Acreditare Erasmus+ Domeniul Educație Școlară.

Colegiul Național Lucian Blaga Sebeș este beneficiarul Acreditării Erasmus+ Domeniul Educație Școlară, pentru perioada 2023-2027. Astfel, în anul școlar 2023-2024 are șansa de a beneficia de finanțare pentru o mobilitate de grup a elevilor, pentru șase cursuri de formare a profesorilor și pentru două activități Job Shadowing ce au drept beneficiari tot profesori.

Elevii aflați în mobilitate de grup au avut drept gazde pentru activități elevi de la liceul „Institut de la Providence de Gosselies” din Charleroi, Belgia.

Profitând de oportunitate, elevii sebeșeni au participat la cursuri și au desfășurat activități împreună cu elevii belgieni parteneri atât la liceul gazdă, cât și la Parlamentul European de la Bruxelles.

Au fost prezenți în trei zile la Parlamentul European, pentru vizite și activități. La *Parlamentarium* au descoperit într-un mod interactiv istoria și evoluția relațiilor dintre țările Uniunii Europene. Au vizitat Hemiciclul Parlamentului European, respectiv sala ședințelor europarlamentare plenare, primind explicații de la o persoană special desemnată în acest scop. Muzeul Casa Istoriei Europene, aflat tot în incinta Parlamentului, i-a uimit prin bogăția de informații, imagini, documente video și audio puse la dispoziție.

Jocul de rol la care au participat i-a plasat pe elevi în postura de parlamentari. Fiecare a primit statutul de deputat și textele a două directive aflate pe ordinea de zi a ședinței: Directiva pentru solidaritatea în domeniul apei și Directiva pentru identificarea persoanelor prin microcipuri. Au primit, fiecare, statul de membru într-unul dintre cele patru partide politice implicate în negocieri, precum și programul respectivului partid, în conformitate cu ale cărui principii trebuiau să acționeze și să voteze. S-a discutat, s-a analizat, s-au format și rupt alianțe, s-au adus argumente. În final, elevii-deputați au votat un Plan de acțiune pentru economisirea apei și bugetul alocat acestuia. Tot ei au respins propunerea implantului de microcipuri, care îi viza pe cetățenii europeni.

De menționat că totul a fost interactiv, intuitiv și foarte instructiv și că această experiență nu ar fi fost posibilă fără finanțarea Comisiei Europene, prin Programul Erasmus+.

„Conținutul prezentului material reprezintă responsabilitatea exclusivă a autoarei, iar Agenția Națională și Comisia Europeană nu sunt responsabile pentru modul în care va fi folosit conținutul informației”.

ELEVII LICEENI ÎNTRE METAVERS ȘI UNIVERS

Prof. Oros Ligia Elena, Colegiul Național „Horea, Cloșca și Crișan” Alba Iulia

Metaversul, un concept futurist care combină realitatea virtuală și augmentată într-un spațiu digital vast și interconectat, începe să capteze atenția nu doar a entuziaștilor tehnologiei, ci și a tinerilor din întreaga lume. Printre aceștia se numără liceenii, o generație nativă digitală care își găsește locul într-un mediu ce promite să revoluționeze atât educația, cât și socializarea.

În era digitală în continuă evoluție, metaversul devine un concept din ce în ce mai popular și mai relevant pentru toate vârstele, inclusiv pentru adolescenți și liceeni. Acesta nu mai este doar un termen SF; devine un loc real în care oamenii pot interacționa, învăța și explora. În acest context, liceenii în metavers reprezintă o nouă frontieră a educației și socializării, oferind oportunități și provocări fără precedent.

Metaversul este o lume digitală interconectată care combină realitatea virtuală (VR), realitatea augmentată (AR) și internetul. Este un spațiu virtual în care oamenii pot crea avatari, pot construi spații virtuale, pot participa la evenimente, pot juca jocuri și chiar pot desfășura activități educaționale. Această lume digitală imersivă oferă o experiență care transcende limitările fizice ale lumii reale.

Educația este una dintre cele mai promițătoare utilizări ale metaversului. În loc să participe la ore tradiționale în clasă, liceenii pot explora subiecte într-un mod interactiv și imersiv. De exemplu, lecțiile de istorie pot deveni o experiență virtuală în care elevii „călătoresc” în timp pentru a vizita vechile civilizații, în timp ce orele de biologie pot include explorări virtuale ale celulelor sau ale ecosistemelor.

Prin intermediul unor platforme educaționale construite în metavers, liceenii pot accesa laboratoare virtuale, simulări și resurse interactive care facilitează o învățare mai profundă și mai captivantă. De asemenea, pot colabora în timp real cu colegii de clasă din întreaga lume, oferindu-le o perspectivă globală și diverse metode de rezolvare a problemelor.

Metaversul le oferă un nou spațiu pentru a-și exprima identitatea, pentru a-și face prieteni și pentru a se conecta cu alții care împărtășesc aceleași interese. Prin crearea de avataturi personalizate, adolescenții pot explora diferite aspecte ale identității lor într-un mod care poate fi mai sigur și mai controlat decât în lumea reală.

Există deja platforme populare, cum ar fi Roblox, Minecraft și Fortnite, care au început să își dezvolte propriile versiuni ale metaversului. Pe aceste platforme, liceenii își pot crea propriile lumi, pot organiza evenimente și pot participa la activități de grup, toate acestea contribuind la dezvoltarea abilităților sociale și la crearea de comunități.

Pe măsură ce tehnologia avansează, metaversul va deveni tot mai integrat în viețile liceenilor. Este posibil ca viitoarele săli de clasă să fie complet virtuale, iar prietenii și colegii de școală să fie întâlniți nu doar în curtea școlii, ci și în lumi digitale personalizate. Educația și socializarea în metavers vor necesita însă o abordare echilibrată și responsabilă, pentru a maximiza beneficiile și a minimiza riscurile.

Acest mediu virtual le oferă tinerilor posibilitatea de a-și construi identitatea online, de a experimenta diferite versiuni ale sinelui prin intermediul avatarurilor și de a interacționa într-un mod care poate fi mai puțin inhibitor decât în viața reală. Cu toate acestea, metaversul nu este lipsit de provocări. Gestionarea sănătății mintale, a identității și a echilibrului dintre lumea virtuală și cea reală sunt aspecte care trebuie monitorizate cu atenție.

În timp ce metaversul promite oportunități imense, există și provocări. De la accesul inegal la tehnologie până la riscurile legate de confidențialitate și securitate, atât elevii cât și educatorii trebuie să fie conștienți de posibilele capcane. Educația digitală și competențele de alfabetizare media devin esențiale pentru navigarea cu succes în această nouă lume.

Clivajul dintre metavers și realitate reprezintă separarea dintre experiențele trăite în mediul virtual și cele din lumea reală. În metavers, oamenii pot crea avataturi, construi lumi digitale, pot socializa și pot participa la diverse activități într-un mod mult mai liber decât în realitatea fizică. Aceste experiențe pot aduce o detensionare față de constrângerile realității fizice, dar creează și o ruptură între percepția subiectivă și ceea ce este considerat real.

Pe măsură ce oamenii petrec tot mai mult timp în metavers, diferențele dintre realitatea digitală și cea fizică devin mai evidente și mai greu de navigat. Această separare poate avea implicații profunde asupra identității, comportamentului și interacțiunilor sociale.

În metavers, utilizatorii au capacitatea de a-și crea și modela identitățile într-un mod care poate fi semnificativ diferit de sinele lor din lumea reală. De exemplu, avatarurile permit oamenilor să își aleagă înfățișarea, genul, vârsta și chiar personalitatea, oferind o libertate creativă care nu este posibilă în lumea fizică. Acest lucru poate duce la o explorare autentică a identității, dar poate crea și o ruptură între „sinele digital” și „sinele real.”

Metaversul promite un spațiu nelimitat pentru socializare și conexiuni globale. Cu toate acestea, interacțiunile virtuale pot să nu ofere aceeași profunzime emoțională și autenticitate ca interacțiunile din viața reală. Lipsa contactului fizic și a indicilor nonverbalii poate limita comunicarea și poate duce la relații superficiale sau detașate.

Un alt risc este reprezentat de problemele de sănătate mentală. Pe măsură ce oamenii se angajează tot mai mult în lumi virtuale, pot apărea simptome de anxietate, depresie și singurătate din cauza deconectării de la realitatea fizică și de la relațiile interumane autentice. Pe măsură ce metaversul devine mai central în viața socială și economică, accesul inegal la tehnologie și resurse

digitale poate accentua clivajul dintre cei care pot beneficia de aceste lumi virtuale și cei care nu au acest privilegiu.

Drept urmare, este crucial să găsim un echilibru între lumea virtuală și cea fizică. Este important să cultivăm o conștientizare a diferențelor și să promovăm utilizarea responsabilă a tehnologiilor emergente pentru a asigura că acestea îmbunătățesc, și nu înlocuiesc, experiențele noastre reale.

Clivajul între metavers și realitate deschide o discuție complexă despre identitate, percepție, relații sociale și valori economice. Într-o lume în care tehnologia continuă să avanseze rapid, este esențial să ne întrebăm ce înseamnă să fim prezenți și autentici atât în mediul digital, cât și în cel fizic, și cum putem crea punți între aceste două realități pentru a asigura un viitor echilibrat și uman.

În condițiile în care lucrăm cu adolescenții din liceu, este nevoie să le oferim acestora regulile de bază pe care să le aplice în cadrul realității virtuale, de asemenea este nevoie să le atragem atenția asupra diferențelor care există între viața reală și ceea ce pot ei trăi în metavers.

MANAGEMENT ȘI CONSILIERE PENTRU CARIERA DIDACTICĂ

Prof. Popa Ramona Claudia, Școala Gimnazială „Ion Agârbiceanu” Alba Iulia

Evoluția în carieră a personalului didactic din învățământul preuniversitar se realizează prin promovarea examenelor de definitivare în învățământ și obținere a gradelor didactice II și I. În corelare cu reglementările specifice educației adulților și educației permanente, perfecționarea cadrelor didactice se realizează prin stagii de formare obligatorii.

Personalul didactic, precum și personalul de conducere, de îndrumare și de control din învățământul preuniversitar este obligat să participe periodic la programe de formare continuă, astfel încât să acumuleze, la fiecare interval consecutiv de 5 ani, considerat de la data promovării examenului de definitivare în învățământ, minimum 90 de credite profesionale transferabile. Conform Metodologiei privind formarea continuă a personalului din învățământul preuniversitar, formarea continuă se realizează în principal prin:

- a) programe și activități de perfecționare a pregătirii științifice, psihopedagogice și didactice;
- b) programe de formare în domeniile conducerii, îndrumării și evaluării învățământului;
- c) cursuri de pregătire și susținerea examenelor de obținere a gradelor didactice II și I;
- d) programe de conversie profesională;
- e) studii corespunzătoare unei specializări din alt domeniu de licență.

Formarea continuă asigură actualizarea și dezvoltarea competențelor personalului didactic, inclusiv dobândirea de noi competențe, în funcție de evoluțiile din planul nevoilor de educație și al curriculum-ului educațional, precum și în funcție de exigențele privind adaptarea competențelor personalului didactic la schimbările din structurile/procese de educație.

Principalele domenii în care se definesc competențele corespunzătoare profesiei didactice sunt:

- a) domeniul specializării și al didacticii specializării corespunzător disciplinelor de învățământ și funcției deținute de cadrul didactic;
- b) domeniul pedagogiei și psihologiei educației;
- c) domeniul managementului educațional și al legislației școlare;
- d) domeniul tehnicilor de informare și de comunicare aplicate în procesele de predare și învățare, în managementul instituțional și gestionarea datelor;
- e) domenii inter-trans-disciplinare și cross-curriculare vizând strategiile alternative și complementare de instruire, cercetarea și inovarea, comunicarea și parteneriatele cu mediul social etc.

Nivelul de competență vizat prin programele și activitățile de formare continuă/perfecționare este evaluat în funcție de:

-capacitatea cadrului didactic de a mobiliza, a combina și a utiliza în mod autonom capacitățile de cunoaștere, abilitățile și competențele generale și cele profesionale în acord cu evoluția curriculum-ului național și cu nevoile de educație.

-capacitatea cadrului didactic de a face față schimbării, situațiilor complexe precum și unor situații de criză.

Formarea continuă a personalului didactic din învățământul preuniversitar se realizează printr-un sistem de instituții, organizații și structuri ale acestora, între care se stabilesc relații ierarhice și relații funcționale menite să asigure coerența, compatibilitatea și respectarea standardelor de calitate în proiectarea, realizarea și evaluarea programelor de formare continuă la nivel național.

Principalele forme de organizare a formării continue/perfecționării personalului didactic din învățământul preuniversitar sunt:

- 1.activitățile metodico-științifice și psihopedagogice, realizate la nivelul unității de învățământ sau pe grupe de unități, respectiv catedre, comisii metodice, și cercuri pedagogice;
- 2.sesiunile metodico-științifice de comunicări, simpozioane, schimburi de experiență și parteneriate educaționale pe probleme de specialitate și psihopedagogice;
- 3.stagiile periodice de informare științifică de specialitate și în domeniul științelor educației;
- 4.cursurile organizate de societăți științifice și alte organizații profesionale ale personalului didactic;
- 5.cursurile de perfecționare a pregătirii de specialitate, metodice și psihopedagogice;
- 6.cursurile de formare în vederea dobândirii de noi competențe și calități/funcții, conform standardelor de pregătire specifice;
- 7.cursurile de pregătire a examenelor pentru obținerea gradelor didactice;
- 8.cursurile de pregătire și perfecționare pentru personalul de conducere, de îndrumare și de control, potrivit unor programe specifice;
- 9.bursele de perfecționare și stagiile de studiu și documentare, realizate în țară și în străinătate;
- 10.cursurile postuniversitare de specializare;
- 11.studiile universitare de masterat pentru cadrele didactice care au absolvit cu diploma de licență de 4 ani;
- 12.programe postuniversitare;
- 13.studiile universitare de doctorat;
- 14.dobândirea de noi specializări didactice, diferite de specializarea/specializările curentă/e.

Programele de conversie profesională intră în atribuțiile instituțiilor de învățământ superior și se desfășoară în baza unor norme metodologice specifice.

Evaluarea și validarea achizițiilor dobândite de personalul didactic prin diferite programe și forme de organizare a formării continue/perfecționării se efectuează prin sistemul de recunoaștere, echivalare și acumulare a creditelor profesionale transferabile.

Evoluția în carieră va fi evaluată conform criteriilor stabilite pentru acordare a gradelor didactice. Evaluarea formării continue se efectuează prin:

- a) acumularea creditelor profesionale transferabile;
- b) validarea competențelor obținute în activitatea didactică cuprinse în fișele anuale de evaluare ale personalului didactic, în rapoartele de inspecție și asistență la oră;
- c) punctarea portofoliului.

Programele și activitățile de perfecționare prevăzute anterior pot fi organizate în forme de învățământ flexibile, adaptate obiectivelor și conținuturilor formării, precum și posibilităților și cerințelor participanților, respectiv:

- prin cursuri cu frecvență, organizate modular, în perioada vacanțelor școlare, în zilele nelucrătoare sau în zile lucrătoare alocate în mod special activităților de perfecționare;
- în sistemul învățământului la distanță, prin utilizarea platformelor E-learning și a suporturilor electronice, combinate cu orientarea și asistarea învățării prin procedurile de tutoriat;
- prin cursuri fără frecvență organizate de instituții de învățământ superior, combinate cu consultații periodice, potrivit opțiunilor participanților;

- prin alte forme de organizare care combină învățarea asistată de formatori (prin cursuri, seminarii, laboratoare și activități practice comune), cu învățarea prin studiul individual și activitatea independentă a participanților.

Activitățile metodico-științifice și psihopedagogice la nivelul unității de învățământ sunt organizate și realizate prin catedre și comisii metodice. Activitățile metodico-științifice desfășurate în cadrul catedrelor/comisiilor metodice vizează obiective și conținuturi care au impact nemijlocit asupra procesului de învățământ desfășurat în școală și sunt centrate pe principalele demersuri pedagogice, respectiv: analiza, proiectarea, realizarea, evaluarea și ameliorarea/dezvoltarea procesului. Activitățile de perfecționare sunt incluse în programul de activitate al catedrei/ comisiei metodice, întocmit anual și actualizat semestrial. În cazul catedrelor/comisiilor metodice constituite pe grupuri de școli, programul de activitate trebuie să cuprindă activități organizate succesiv, în mod echilibrat, în fiecare din unitățile de învățământ componente.

AVRAM IANCU, O BIOGRAFIE SAU UN DESTIN

Profesor Teompa Aviu Ștefan, Liceul „Dorin Pavel” Alba Iulia

În inima Apusenilor, în această vreme, când se coc cireșele, avea să deschidă lumina ochilor în anul 1824, cel pe care poporul la gratulat cu numele de Crăișorul Munților. Părinții i-au pus numele de Avram, celui ce avea furișăți sub pernă bănuți de argint, să aibă viața curată ca argintul. Se spune că dintre obiectele așezate după cum era obiceiul la capetele leagănului, Avrămuț ar pus mai întâi mâna pe coada securii...

Copil fiind, pe vremea când tatăl său, „omul stăpânirii”, judeca în ogradă pe cei răzvrățiți sau încălcători de lege, îi spune cu pumnii strânși de durere, (pumnii cu care mai târziu va lovi în pieptul furtunii!), cu ochii înlăcrimați, ochii aceia albaștri ca Arieșul: „Tată, nu-i bună rânduiala de-acum! Trebuie schimbată! Nu-i drept ca unii să moară de flămânzi, iar alții să crape de sătui!”

În casa dascălului Mihai Gomboș, Avrămuț învață literele și numerele, după care este trimis la școala primară din Neagra. La 10 ani merge la Câmpeni. Aici urmează cursurile primare, cititul, socotitul, istoria și geografia, cântul și desenul, regulile moralei și ale bunei cuviințe. După terminarea școlii din Câmpeni, împlinind vârsta de 13 ani, tatăl său îl înscrie la gimnaziul unic de trei clase din Zlatna. În protocoalele „Gimnaziului umanistic”, îl găsim înregistrat ca Iank Abraham, de religie romano-catolică! În anul 1841, la 17 ani, se înscrie la liceul piariștilor din Cluj, tot un liceu catolic, asemenea gimnaziului de la Zlatna.

După terminarea celor trei ani, se întoarce la Vidra sa natală, îmbrăcat în haine domnești, spre dezamăgirea mamei sale, de pe vremea când își lepădase straietele țărănești la plecarea lui la gimnaziul din Zlatna. Acasă, printre moți, caută să le cunoască suferințele, procesele lungi și nemiloase în care erau târați aceștia prin tribunalele vremii. Voinicul de 18 ani, în 1844, se înscrie la cursurile Facultății de drept din Cluj. Terminând cursurile, solicită guvernului un post de practicant, fără salariu, dar este respins, nefiind nobil, pe motivul originii sale de plebeu.

Participă în 15 ianuarie 1847, ca practicant la Tabla regească, la Dieta Transilvaniei de la Cluj. Șuluțiu relatează că în drumul lor spre casă, după dezbaterile parlamentare din Dietă, Iancu ar fi spus următoarele cuvinte: „Frate Șuluțiu! Nu te supăra pe mine, oricât de bun român ai fi, tu nu poți simți durerea ce am simțit-o eu azi. Tu și familia ta nu sunteți robi ca mine și ca părinții mei... Nu cu argumente filozofice și umanitare vei putea convinge pe acei tirani, ci cu lancea lui Horea”.

Pe Câmpia Blajului, în mai 1848, cei patruzeci de mii de români, adunați în formă de stea, ascultă cutremurați de emoție cuvintele Crăișorului: „Uitați-vă pe câmp, românilor, suntem mulți, ca cucuruzul brazilor, suntem mulți și tari, că Dumnezeu e cu noi!” Acolo se hotărăște ștergerea iobăgiei și proclamarea drepturilor venit să le curățească!”

„Ori izbim cu pumnul în pieptul furtunii, ori pierim!” Revoluția dă în clocot. Până la sfârșitul lui octombrie 1848 ea cuprinde aproape întreaga Transilvanie. Câmpeni, Abrud, Mărișel, Arieș, Mureș, Someș, Criș, Târnave, Țara Moților, Țara Zarandului, Șiria, Arad... Pete de sânge... pe chipul unei națiuni îndurerate

„Unicul dor al vieții mele fiind să-mi văd națiunea mea fericită”, a fost un ideal care l-a marcat tot timpul pe Iancu. După înfrângerea revoluției, Iancu pleacă la Viena. Românii sunt din nou dezamăgiți. Iancu, împreună cu Cipariu, Bănuțiu și Laurean, sunt chemați la poliție, comunicându-li-se acestora ordinul de a părăsi Viena, după ce Iancu refuzase din nou să primească decorația dată de împărat, „Crucea de aur pentru merite, cu coroană”, spunând: „Să se decoreze mai întâi națiunea cu împlinirea promisiunilor! 1852, 17 septembrie. Iancu este arestat și trimis sub escortă la Alba Iulia, unde fusese ținut în lanțuri și străbunul său Horia. Acolo, închis în clădirea judecătorească de ocol, este legat, umilit și bătut de către un ofițer austriac, slujbaş al împăratului. În fața acestei insulte sufletul său a coborât „în smoala melancoliei nesfârșite...” Este trimis apoi sub arest la Sibiu unde i se înscenează un proces. După eliberare se duce la vechiul său amic, Ilie Măcelariu, prieten și coleg de la Facultatea de Drept din Cluj... Reîntorcându-se în Apuseni, Iancu nu vrea să dea ochi cu împăratul pe Muntele Găina care vizita ținuturile unde a avut loc Revoluția. La Vidra, la Câmpeni, Roșia Montană, Detunata, Abrud sau Bucium, Iancu refuză de asemenea întâlnirea cu monarhul.

În 1855, toamna, pe Câmpia Libertății de la Blaj, cu creștetul descoperit, „ca în fața unui altar”, Craiul Munților, cu ochii înlăcrimați scrutează depărtările... „Eu nu-s Iancu. Eu sunt umbra lui Iancu, Iancu e mort!”

Cine a fost Iancu? Expresia unei idei înalte, unei dorințe străbune, care nu se va stinge niciodată din sânul națiunii române...

El, regele munților, cel fără coroană, adormea pentru totdeauna singur și cu fluierul flămând, pe prispa unui brutar, Ion Stupină, de la Baia de Criș, în dimineața zilei de 10 septembrie 1872. Nu avea nimic asupra lui decât o năframă zdrențuită, fluierul de cireș și jalba către împărat, unsă și mototolită...

Bibliografie:

- 1.Dragomir Silviu, Avram Iancu, Editura Minerva, București, 1988.
- 2.Dudaș Florin, Avram Iancu, eroul românilor, Editura Lumina, Oradea, 1993.
- 3.Tucă Florin, Ucrain Constantin, Locuri și monumente pașoptiste, București, 1988.

MARELE RĂZBOI ÎN MEMORIA ARDELENILOR. ABORDAREA SUBIECTULUI ÎN ISTORIOGRAFIE

Prof. Crișan Monica, Colegiul Național „Lucian Blaga” Sebeș

În ultimii ani, Marele Război a generat un interes deosebit atât în istoriografia universală cât și în cea românească. De aceea, găsim o varietate de articole și studii în care sunt surprinse diferite aspecte legate de război. Dat fiind faptul că cercetarea noastră este o lucrare de istorie culturală, am pornit investigația de la lucrările importante din acest domeniu. Eric J. Leed ¹ a deschis drumul istoriei culturale a războiului cu o lucrare în care analizează modul în care războiul i-a influențat pe participanți plecând de la mărturiile soldaților germani, englezi, francezi, americani : separarea de acasă, viața în tranșee, moartea, camaraderia etc .

¹ Eric J. Leed, *No man's land. Combat and identity in World War I*, Cambridge University Press, Cambridge, 1979.

Amintim aici și contribuția lui Paul Fussell² care a fost o etapă în dezvoltarea istoriei culturale prin reinterpretarea războiului caracterizată prin analiză, un mod original de înțelegere a conflictului și reinterpretare. Dacă istoria se scria plecând de la experiența proprie, Fussell a identificat soldați care și-au amintit viața din tranșee ca și cum era imposibil să treacă de ele. Amintirea războiului însemna de fapt amintirea unei vieți întregi.³

Demersul nostru a continuat prin studierea contribuției unor istorici reputați, cum ar fi, reprezentanții istoriografiei franceze: Annette și Jacques Becker⁴, care au tratat cultura războiului, dimensiunea religioasă și morală a acestuia. Amintim aportul lui Audoin Rouzeau⁵, care s-a ocupat de propaganda de război și a prezentat victimele războiului și suferințele acestora, identificând nevoia de scrie o istorie a Marelui Război din perspectiva trăirilor participanților: militari, preoți, familiile rămase acasă etc.

În plus, menționăm un nou mod de a înțelege războiul, evidențiat de istoriografia italiană reprezentată de Antonio Gibelli⁶ și Lodovico Tavernini⁷. Contribuția lui Gibelli a însemnat o etapă fundamentală în cercetarea Primului Război Mondial din perspectiva istoriei culturale, prin investigarea unor surse obiective dar și subiective. Mărturiile medicilor, psihologilor, psihiatrilor, provenite din arhivele spitalelor psihiatrice și ale revistelor medicale, de specialitate, au fost corelate cu scrierile populare: memorii, jurnale, scrisori. Așadar, analiza traumelor suferite de participanții la război este realizată prin corelarea surselor oficiale cu cele neoficiale. Acest fapt ne indică dimensiunea reală a războiului, concret modul în care acesta a fost receptat de oamenii obișnuși: suferințele, durerea, mutilările.

Prin intermediul cercetării sale, Jay Winter⁸ a adus o nouă perspectivă de înțelegere a Marelui Război și a secolului XX. În viziunea sa, această conflagrație a influențat gândirea politică din perioada intrebelică.⁹ De aceea, istoricii au datorat morală să folosească surse comparative pentru a semnală diferența dintre istorie și memorie. Mai mult decât atât, el vorbește de un boom al memoriei¹⁰ în secolul XX, care început cu Primul Război Mondial și a influențat ulterior memoria modernă.

În același timp, Niall Ferguson¹¹ a expus motivele aflate la baza războiului și a explicat de ce oamenii au recurs la acest mod de rezolvare a divergențelor din societate. Deși a considerat declanșarea războiului ca fiind inevitabilă, a oreciat consecințele acestuia ca fiind dezastruoase și determinate de o serie de decizii greșite. Cu toate acestea, conflictual a antrenat Europa și a influențat parcursul acesteia.

De asemenea, Lyons Martyn¹², în lucrarea „The writing culture of ordinary people in Europe, c. 1860-1920” a reliefat importanța experienței individuale în înțelegerea războiului. Oamenii obișnuși au transmis experiențele de pe front prin intermediul scrisului. Autorul analizează modul în care aceste scrieri au fost influențate de zona în care au fost scrise, dialectul folosit, gradul de cunoștințe posedate de autor. Cu toate acestea, scrisorile soldaților au reușit să transmită perspectiva omului de rând asupra războiului.

² Fussell Paul, *The Great War and Modern Memory: Twenty-five Years Later*, New York and London University Press, 1975, p. 118.

³ Ibidem, p. 127.

⁴ Becker Annette, *La guerre et la foi. De la mort a la memoire 1914-1930*, Paris, Armand Colin Editeur

⁵ Audoin-Rouzeau, Stéphane, *Războiul redescoperit: 1914-1918*, Editura Corint, 2014; Visages de guerre. Humenit Belin editeur, 2017; Istoria corpului. Vol. 3: Mutațiile privirii: secolul XX, editura Art, 2009.

⁶ Antonio Gibelli, *Memory and repression: psychiatric sources and the sources of modern history*; vezi și *L'officina della guerra*, Bollati Boringhieri, Torino, 1991.

⁷ Tavernini Lodovico, *Prigionieri austro-ungarici nei campi di concentramento italiani 1915-1920 la*: <http://www.museodellaguerra.it>.

⁸ *The Cambridge History of the First World War*, vol. I. Global War, Cambridge, Cambridge University Press, 2014

⁹ Vezi și *Remembering War: The Great War and Historical Memory in the Twentieth Century*. New Haven, Conn.: Yale University Press. 2006.

¹¹ Războiul Lumii: epoca urii, Editura Rao, București, 2011.

¹² *The writing culture of ordinary people in Europe, c. 1860-1920*, Cambridge University Press, 2014

Cristopher Clark¹³ consideră războiul „the most complex event of modern time”, o adevărată tragedie și integrează tema responsabilității statelor europene într-un context internațional. Autorul consideră că nici un stat nu a intenționat să își rezolve problemele printr-un război, dar, în final fiecare stat a ajuns să intre în război. Liderii statelor nu au fost pe deplin conștienți de efectele războiului, de aceea autorul vorbește de „somnambulism”. Această perspectivă analizează și compară luarea deciziilor.

În ceea ce privește istoriografia austriacă, Benjamin Ziemann¹⁴ s-a dedicat analizei războiului și a impactului acestuia în provincia Bavaria de sud, rurală, catolică, o provincie predominant agrară, fiind interesat cu precădere de soldații înrolați din mediul rural și mentalitatea acestora.

Nu în ultimul rând, David Welch¹⁵ analizează societatea germană în timpul Marelui Război. Cercetarea autorului a pornit de la surse precum: jurnale, ziare, rapoarte militare ziare etc și l-au ajutat pe autor să concluzioneze că propaganda în anii războiului a fost una eficientă. Cu toate acestea, eșecul războiului s-a datorat exclusiv erorii autorităților de a o consolida și de a acorda opiniei publice importanța cuvenită.

Un loc central în cercetarea noastră, menită să îmbogățească și să nuanțeze rezultatele de până acum, l-au ocupat memorialistica românească, amintirile și însemnările din timpul prizonieratului, jurnalele, corespondența. Chiar dacă acestea conțin un grad înalt de subiectivitate, considerăm că au fost surse importante pentru creionarea unui tablou complex al Primului Război Mondial. Datorită faptului că sunt foarte multe astfel de surse aș dori să menționez câțiva din autorii acestora: Ardeleanu Dimitrie Ștefan¹⁶, Elie Bufnea¹⁷, Cruciați, tirani și bandiți, vol II, Ghibu Onisifor¹⁸, Goga Eugen¹⁹, Gusă Dănilă²⁰, N.V. Hodoroabă²¹, Nemoianu Petru²², Nițescu Voicu²³, Pușcariu Sextil²⁴, Scârneci Vasile²⁵, Elie Dăianu²⁶, Ilie Stricatu²⁷, Mihai Dan²⁸, Ion D. Solomon²⁹, Morariu, Leca³⁰, Oprișcan I. Gr³¹, Al. Ciura³²

¹³ *The sleepwalkers. How Europe went to war in 1914*, HarperCollins Publishers Ltd., 2012.

¹⁴ Benjamin Ziemann, *War Experiences in Rural Germany 1914-1923*, Oxford-New York, 2007.

¹⁵ David Welch, *Germany and Propaganda in World War I: Pacifism, Mobilization and Total War*, I.B. Tauris, London-New York, 2014

¹⁶ *Mobilizarea 1916/1917: frânturi de amintiri*, Editura Demiurg, Iași, 2007.

¹⁷ *Cruciați, tirani și bandiți. Vol 1 în Rusia Sovietelor*, Maia Mara, ed Marist, 2008; *Cruciați, tirani și bandiți, vol I- II*, Baia Mare, Editura Marist, 2008.

¹⁸ *Amintirile unui pedagog militant*, Editura Institutului Cultural Român, București, 2004; *În vâltoarea revoluției rusești : însemnări "zilnice" ale unui ardelean, martor ocular - și mai mult decât atât - al revoluției rusești în anii 1917-1918, începînd cu ziua de 12 martie și pînă în ziua de 6 august 1917; Oameni între oameni*, București, 1990; *Pe baricadele vieții : în Basarabia revoluționară (1917-1918) : amintiri; Trei ani pe frontul basarabean: bilanțul unei activități*.

¹⁹ Goga Eugen, *Două Siberii: din însemnările unui ardelean, fost soldat austro-ungar și prizonier în Rusia*, București, Editura Librăriei C. Sfetea.

²⁰ *Soldat și prizonier. Însemnări din primul război mondial*. Vezi nota de mai sus.

²¹ *Din Războiul de Reîntregire. Note și impresii de campanie (1916-1918)*, București, 1923.

²² *Prizonier la ruși, rob la unguri; Alba Iulie. voluntari români în războiul pentru întregirea neamului*, Tipo Moldova, Iași, 2017

²³ *Douăzeci de luni în Rusia și Siberia: anii 1918-1919 : în capitala sovietelor: credințele*, Tipo Moldova, Iași, 2017-memorii

²⁴ *Memorii*, editura Minerva, 1978.

²⁵ *Viața și moartea în linia Întâi. Jurnal și însemnări de război 1916-1920, 1941-1943*, București, Editura Militară, 2013.

²⁶ *Însemnări din închisoare și exil*, 2 vol. (ed îngrijită de V. Orga).

²⁷ *Pe cărările destinului. Romanul unei vieți trăite 1914-1918*, editura Argonaut, Cluj Napoca.

²⁸ *Istoria ce am petrecut în crâncenul război*, Viorel Ciubotă, Ion M. Botoș, Satu Mare, Editura Muzeului Sătmărean, 2008.

²⁹ *Memoriile soldatului Ion. D. Solomon din Primul Război Mondial*, Buridava, 2008, nr 6 p. 145-148

³⁰ *Viața. Din carnetul unui român, prizonier în uniformă împăratului (Du journal d'un Roumain, prisonnier portant l'uniforme de l'Empereur)*. Ediție de: Papuc, Liviu. Iași, Ed. Alfa, 2001.

³¹ *Pe cărările robiei. Însemnările unui prizonier român 1916-1918*, Cluj Napoca, Argonaut.

³² *În războiu. Schițe*, Blaj, 1915, Al. Ciura, *Copiii în război. Schițe din zilele de acum*, de Al. Ciura, A. Melin și Toma Cocișiu, Blaj, 1918; *Sub steag străin. Schițe și povestiri din Ardeal 1914-1916*, ed. a II-a, București, 1920.

De un real folos au fost și memoriile inedite, scrise în anii războiului sau mai târziu în perioada interbelică și care se găsesc în sursele arhivistice sau colecțiile personale. Așadar, memorialistica este o sursă generoasă de informații însă trebuie să fim atenți la anumite lucruri: momentul redactării, apartenența autorului la un anumite domeniu militar, politic, cultural religios, învingători sau învinși, etc. Uneori memoriile sunt proaspete, clare, altele sunt rememorate mai târziu. Prin intermediul acestora descoperim informații despre mobilizarea ardelenilor, viața pe front, alimentație, tranșee, spiritualitatea combatanților etc. Scrierile sunt publicate fie în vreme de pace, fie în vreme de război, trăirile sunt diferite, dar amintirile vii și cu un puternic impact emoțional.

În concluzie, memorialistica este o sursă generoasă de informații însă trebuie să fim atenți la anumite aspecte: momentul redactării, apartenența autorului la un anumite domeniu militar, politic, cultural religios, învingători sau învinși etc.

IMPORTANȚA CULTURALĂ A LUI CONSTANTIN BRÂNCUȘI

Prof. dr. Albescu Nadia-Flaviana, Liceul de Arte „Regina Maria” Alba Iulia

Una dintre cele mai influente figuri din arta modernă, Constantin Brâncuși este frecvent considerat părintele sculpturii moderne. Lucrările sale³³, care se caracterizează prin forme esențializate și spiritualitate profundă, au transformat optica sculpturii tradiționale și au influențat radical arta secolului XX. Acest studiu³⁴ propune, în sprijinul relevanței prezenței sale pentru domeniul **artist celebru** în cadrul proiectului Erasmus+ HERA³⁵, o explorare a importanței culturale a lui Constantin Brâncuși, prin examinarea vieții și operei sale, precum și a impactului operei artistului asupra culturii și artei la nivel global.

Născut pe data de 19 februarie 1876, în satul Hobîța, județul Gorj, România, Constantin Brâncuși a crescut într-o familie obișnuită de țărani, fapt ce i-a prilejuit cunoașterea tradițiilor și obiceiurilor românești. La frageda vârstă de nouă ani, a fost nevoit să plece de acasă pentru a munci în mai multe orașe, ajungând în cele din urmă la Craiova, unde a început să studieze la Școala de Arte și Meserii. Definitivarea studiilor la Școala Națională de Arte Frumoase din București, l-a propulsat pe Brâncuși, în anul 1904, către Paris. Mediul artistic al capitalei franceze l-a pus în contact cu avangarda artistică europeană.³⁶

Constantin Brâncuși și-a dezvoltat un stil artistic distinctiv, care se caracterizează prin simplitatea și esențializarea formelor și obiectelor reprezentate. Lucrările sale pun în evidență o minimalizare a formei la esența cea mai pură, eliminându-se detaliile considerate inutile. Printre lucrările cele mai cunoscute ale artistului enumerăm: „Masa Tăcerii”, „Coloana Infinitului”, „Sărutul”, „Domnișoara Pogany” sau „Pasărea Măiastră”.³⁷

„Pasărea Măiastră” este un produs care ilustrează foarte relevant stilul artistic al lui Brâncuși. Lucrarea propune o reprezentare alungită și elegantă a unei forme care sugerează zborul

³³ Comitetul Patrimoniului Mondial UNESCO a inclus pe lista patrimoniului universal ansamblul sculptural „Calea eroilor” realizat de Constantin Brâncuși.

³⁴ Studiul va fi cuprins în *Manualul de bune practici* de la finalul proiectului Erasmus+ HERA.

³⁵ Proiectul, care a reunit cele patru țări partenere (Franța – coordonator, Italia, Polonia și România) a angrenat profesori și elevi din cadrul Liceului de Arte „Regina Maria” Alba Iulia, pe parcursul anilor școlari 2022-2023 și 2023-2024.

³⁶ **Georgescu, Petre**, *Brâncuși: între tradiție și modernitate*, București, Editura Meridiane, 2003.

³⁷ **Giedion-Welcker, Carola**, *Constantin Brâncuși*, New York, George Wittenborn, 1959.

și libertatea, fără a oferi detalii de ordin descriptiv. Această operă reflectă influențele mitologiei românești, dar și o transcendență universală a formelor în culturi și epoci diferite.³⁸

Impactul lui Brâncuși asupra sculpturii moderne a avut un caracter revoluționar, realizând o schimbare esențială asupra modului în care erau percepute și realizate sculpturile. Prin esențializarea și simplificarea formelor, artistul a deschis noi orizonturi ale abstractizării în artă. Lucrările sale au devenit sursă de inspirație pentru o întreagă generație de artiști, influențându-le creațiile. Printre aceștia enumerăm pe Henry Moore, Barbara Hepworth sau Isamu Noguchi.³⁹

„Coloana Infinitului” este o operă de artă prin care Brâncuși a creat un simbol al aspirației umane spre infinit. Lucrarea a devenit un reper iconic în sculptura monumentală fiind interpretată pe de o parte ca un omagiu adus eroilor români din Primul Război Mondial, pe de alta este o concretizare a expresiei conceptului de infinit și transcendență.⁴⁰

Prin întreaga sa activitate artistică, Constantin Brâncuși nu a fost doar un sculptor inovator, ci și un ambasador cultural al țării noastre. Deși mare parte din viață și-a trăit-o la Paris, legătura sa cu tradițiile și folclorul românesc, stabilită în anii copilăriei, a fost o componentă evidentă în opera sa. Exploatarea motivelor tradiționale românești și reinterpretarea lor în contextul modern, i-au conferit lui Brâncuși marele merit de a aduce în prim-plan cultura românească pe scena artistică internațională.⁴¹

În egală măsură, universalitatea operei lui Brâncuși a făcut ca aceasta să transgreseze granițele și să fie apreciată la nivel global. Caracterul simplist și rezonanța spirituală a lucrărilor sale, la nivelul diverselor culturi și contexte, au contribuit la un dialog cultural universal. Prin valoarea propusă, opera sa a fost expusă în cele mai prestigioase muzee și galerii din lume, continuând și astăzi să impacteze interesul criticilor și istoricilor de artă.⁴²

Dincolo de artistul Brâncuși, un mare merit în revoluționarea opticii artistice l-a avut filosoful din spatele artistului, care susținea că esența artei trebuie văzută sub semnul simplității și al autenticității acesteia. El promova ideea că artistul trebuie să caute adevărul intrinsec al formelor, iar producția artistică transpune o eliberare a spiritului acestora. Aceste concepții artistice au fost conturate în urma contactului cu filosofia orientală și cu gândirea mistică, concepții pe care le-a integrat în expresia sa artistică.⁴³

În lucrările sale, sculptorul a încercat să treacă dincolo de materialitatea materiei. Piatra sau bronzul devin mijloace în căutarea de a exprima spiritul și esența vieții. Această perspectivă filosofică în tratarea artei a avut un impact profund asupra evoluției sculpturii moderne. Astfel, numeroși artiști moderni au fost inspirați în explorarea dimensiunilor spirituale și conceptuale ale operei de artă.⁴⁴

Moștenirea lui Constantin Brâncuși este indubitabil vastă și complexă, exercitând un impact persistent asupra artei și culturii prezentului. Lucrările sculptorului suscită constant interesul criticilor de artă, continuând să fie studiate și admirate, iar direcțiile sale estetice și filosofice își mențin și în prezent relevanța pentru artiștii contemporani. Prin valoarea incontestabilă a creației sale, a impactului exercitat asupra culturii moderne și prin contribuțiile la cultura românească și universală, Brâncuși este considerat un simbol național al românilor, iar operele sale sunt protejate și celebrate ca parte integrantă a patrimoniului cultural național.⁴⁵

În concluzie, Constantin Brâncuși a fost un revoluționar al sculpturii moderne, a cărui operă a redefinit orizontul și posibilitățile expresiei artistice tridimensionale. Prin simplitatea formelor și prin căutarea esenței formei, Brâncuși a fost creatorul unor lucrări de o frumusețe surprinzătoare și

³⁸ Morphet, Richard, *Brâncuși*, London, Tate Gallery, 1986.

³⁹ Giedion-Welcker, Carola, *Constantin Brâncuși*, New York, George Wittenborn, 1959.

⁴⁰ Georgescu, Petre, *Brâncuși: între tradiție și modernitate*, București, Editura Meridiane, 2003.

⁴¹ Ionescu, Mihai, *Brâncuși și arta modernă*, București, Editura Universității din București, 2007.

⁴² Morphet, Richard, *Brâncuși*, London, Tate Gallery, 1986.

⁴³ Giedion-Welcker, Carola, *Constantin Brâncuși*, New York, George Wittenborn, 1959.

⁴⁴ Morphet, Richard, *Brâncuși*, London, Tate Gallery, 1986.

⁴⁵ Ionescu, Mihai, *Brâncuși și arta modernă*, București, Editura Universității din București, 2007.

cu o semnificație adâncă. Influențând arta în general și cultura globală, opera artistului oferă o perspectivă deschisă în exploatarea sa în diverse contexte artistice și nu numai.

Bibliografie

Georgescu, Petre, *Brâncuși: între tradiție și modernitate*, București, Editura Meridiane, 2003.

Giedion-Welcker, Carola, *Constantin Brâncuși*, New York, George Wittenborn, 1959.

Ionescu, Mihai, *Brâncuși și arta modernă*, București, Editura Universității din București, 2007.

Morphet, Richard, *Brâncuși*, London, Tate Gallery, 1986.

PROIECT EDUCAȚIONAL „AUSCHWITZ – MĂRTURIE VIE A HOLOCAUSTULUI”

Prof. Basarabă Mihaela, Colegiul Economic „Dionisie Pop Marțian” Alba Iulia

Prof. Apolzan Cosmin, Colegiul Economic „Dionisie Pop Marțian” Alba Iulia

Elevi și profesori de la Colegiul Economic „Dionisie Pop Marțian” Alba Iulia și Colegiul Național „Horia Cloșca și Crișan” Alba Iulia au participat la Proiectul Educațional „Auschwitz – Mărturie vie a Holocaustului” care și-a propus să informeze, să instruiască resursa umană tânără în ce privește Holocaustul și să trezească interesul pentru evenimente istorice semnificative. O temă istorică poate fi abordată interdisciplinar, ea se poate concretiza în activități diverse, aplicându-se metode activ-participative care solicită implicarea elevilor. Astfel ei vor fi interesați, stimulați intelectual, devenind conștienți de realitățile trecutului și încercând să evite greșelile.

Obiectivele proiectului:

Cognitive:

O1: identificarea pe baza surselor istorice a noțiunilor și evenimentelor legate de Holocaust;

O2: definirea și utilizarea corectă a noțiunilor: holocaust, antisemitism, steaua galbenă, ghetou, lagăr de exterminare, deportare, soluția finală.

Formative:

O3- comentarea de surse istorice referitoare la Holocaust și istoria locală;

O4- utilizarea tehnicii de lucru cu textul istoric și cu videoclipuri mărturii, (investigație, analiză, interpretare) ca sursă a istoriei trăite .

Atitudinale:

O5: formularea unor opinii proprii legate de însemnătatea evenimentului în cadrul societății locale și universale;

O6: manifestarea unor sentimente empaticе legat de supraviețuitori;

O7: să-și asume responsabilități individuale și de grup.

Valori și atitudini vizate:

- relaționare pozitivă cu ceilalți;
- antrenarea gândirii prospective prin înțelegerea rolului istoriei ca predicție a schimbărilor prin raportare la contemporaneitate,
- gândire critică și flexibilă;

Perioada de implementare: noiembrie 2023-mai 2024

În scopul dobândirii de cunoștințe referitoare la Holocaust și de a descoperi care au fost cauzele și consecințele acestuia, credem că elevii ar trebui să știe să facă o analiză critică a surselor istorice, să încadreze un eveniment sau o serie de evenimente într-un context cronologic și să examineze consecințele directe și indirecte ale acțiunii umane.

Echipele constituite la nivelul fiecărui colegiu, ajutați de cadrele didactice implicate în proiect au lucrat cu elevii și i-au învățat să plaseze corect în timp și în spațiu evenimentele istorice, să utilizeze eficient sursele istorice, să identifice pe hartă lagărele de exterminare, să prezinte

semnificația istorică a acestui eveniment și să formuleze opinii și argumente despre Holocaust pe baza surselor istorice.

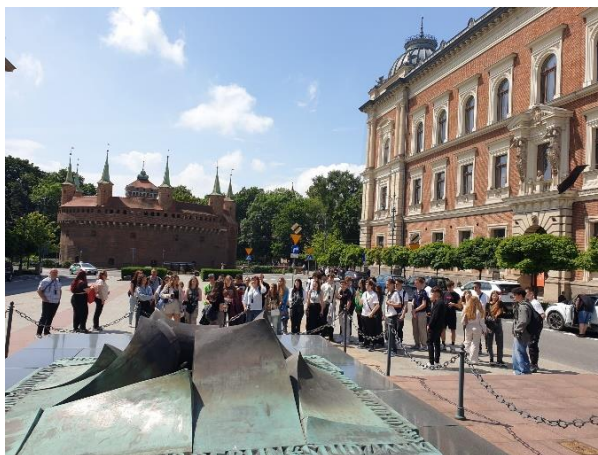

În cadrul proiectului ne-am propus mai multe activități: realizarea de materiale informative pentru participanți, efectuarea unei ore de dirigenție cu această temă cu participarea unui profesor de istorie, vizionarea de filme documentare pe tema holocaustului, organizarea unei vizite la muzeul Lagărului de concentrare de la Auschwitz. Activitățile au fost extrem de interesante pentru elevi. Au participat peste 100 elevi din cele două colegii.

În luna mai 2024 am făcut o vizită de studiu la Memorialul și muzeul Lagărului de concentrare de la Auschwitz, la care au participat 42 de elevi și 7 cadre didactice de

la cele două colegii, urmată de vizitarea orașelor Cracovia și Kosice. Ne-am propus realizarea unui schimb de bune practici între elevii Colegiului Economic „Dionisie Pop Marțian” Alba Iulia și ai Colegiului Național „Horea, Cloșca și Crișan” Alba Iulia pe tema Holocaustului și vizitarea lagărului de concentrare de la Auschwitz, identificarea particularităților geografice și istorice ale orașelor Cracovia și Kosice și descoperirea unor obiective turistice, culturale și arhitecturale din Cracovia și Kosice.

Fotografii de la vizita la muzeul Lagărului de concentrare de la Auschwitz și din Cracovia

Problema unicității și universalității Holocaustului, cât și politica de genocid constituie centrul cercetărilor la începutul secolului XXI. Astăzi, cercetătorii pun în discuție dacă există diferențe între genocid, în general, și Holocaust, dacă și alte victime ale naziștilor au fost victime ale Holocaustului și dacă au existat diferențe între politica nazistă față de evrei și politica față de celelalte victime.

THE 4CS: COMMUNICATION, COLLABORATION, CREATIVITY AND CRITICAL THINKING IN SCHOOLS (CEI 4C: COMUNICARE, COLABORARE, CREATIVITATE ȘI GÂNDIRE CRITICĂ ÎN MEDIUL ȘCOLAR), ÎN CADRUL PROIECTULUI ERASMUS+, ICAR (INNOVATION AND CREATIVITY ARISE RESULTS)

Prof. Igna Daniela Adela, Școala Gimnazială Nr.3 Cugir

Suntem cu toții de acord că ne perfecționăm, ca indivizi, pe tot parcursul existenței noastre. Această nevoie de formare este cu atât mai evidentă în rândul cadrelor didactice, dornice să se alinieze la un învățământ centrat pe nevoile elevului și pe modalități inovative de abordare a demersului didactic. Astfel, în școala unde predau, a fost elaborat un proiect Erasmus+, ICAR (Innovation and Creativity Arise Results), desfășurat în perioada 2023-2027 și văzut ca o oportunitate pentru realizarea unui schimb de experiență valoros atât pentru dascăli, cât și pentru elevii școlii. În primul an de implementare, s-au derulat trei fluxuri de mobilitate, ultimul fiind cel la care am avut ocazia să particip și eu: cursul *The 4Cs: Communication, Collaboration, Creativity and Critical Thinking in Schools (Cei 4C: Comunicare, Colaborare, Creativitate și Gândire critică în mediul școlar)*, furnizat de Teacher Academy, în Florența, Italia, în perioada 22-27 aprilie 2024.

În prima zi de activitate, cursanții din cele cinci țări (Portugalia, Franța, Croația, Spania și România) s-au întâlnit cu formatoarea Susan Gagliano, s-au familiarizat cu locația desfășurării cursului, au fost informați cu privire la programul zilnic și le-au fost prezentate obiectivele cursului. Au avut loc activități de tip icebreaking ce au valorificat tehnici teatrale, cu scopul de a facilita cunoașterea membrilor din grupul de lucru, dar și de a crea o atmosferă propice colaborării, având la bază comunicarea între toți cei participanți.

În cea de-a doua zi de curs, bazată pe comunicare, s-au parcurs noțiunile teoretice, apoi s-au purtat discuții privind tipurile de comunicare folosite în mediul școlar. În acest context, s-a subliniat importanța creării și a promovării tuturor mijloacelor de comunicare, insistându-se atât pe

comunicarea verbală, pe cea nonverbală, sau paraverbală, cât și pe abordări precum comunicarea digitală. Astfel, s-au valorificat instrumentele de muncă colaborativă și s-au desfășurat activități de consolidare a inteligenței emoționale prin jocuri interactive ce au valorificat spiritul de echipă.

Activitățile din ziua a treia au urmărit încurajarea creativității, bazându-ne pe mecanismele gândirii critice, ca pas secund al oricărui proces creativ. Cursanții s-au familiarizat cu aplicația CHAT GPT, utilă pentru o abordare inovativă a unei secvențe de lecție, iar PBL (Project-Based Learning) a completat într-un mod atractiv noțiunile prezentate.

Pornind de la importanța integrării celor 4C în demersul didactic pentru a obține rezultate semnificative, s-au prezentat strategii de implementare reușită în diverse arii de activitate, cursanții realizând activități practice. O astfel de activitate a presupus și utilizarea cartonașelor Brainspin ca punct de pornire pentru realizarea unor desene prin care să se apeleze atât la creativitate, cât și la gândire critică.

În ziua a cincea s-a urmărit o sinteză a noțiunilor dobândite, pornind de la scenarii ce încorporau comunicarea eficientă în timpul unor activități de grup. Prin acestea s-a urmărit colaborarea ca factor declanșator al creativității și al gândirii critice. Cu ajutorul jocului didactic **DIXIT**, participanții la curs au alcătuit, pe grupe, o scurtă poveste, valorificând principiile celor 4C. Cu această ocazie, cursanții au descoperit și minusurile pe care astfel de activități le pot avea.

Ziua de sâmbătă a coincis cu finalul cursului, evaluarea competențelor dobândite ca urmare a participării la activitățile propuse, s-a oferit feedback formatoarei și furnizorului de curs și s-au purtat discuții pe marginea tehnicilor însușite și a activităților derulate. În continuare, cursanții au primit diplomele care atestă participarea la curs, apoi a avut loc o scurtă excursie în împrejurimile Florenței.

Astfel, cei 4C s-au împletit armonios în activitățile derulate în această săptămână de curs, demonstrându-ne că se poate apela la aceste metode în orice domeniu de activitate și în diverse momente ale unei lecții, deoarece comunicarea stă la baza colaborării în sala de clasă (și nu numai), gândirea critică ne ajută să-i provocăm pe elevi, iar creativitatea ne este utilă pentru a le oferi posibilitatea să ofere abordări proprii, adecvate diverselor sarcini de lucru.

TABĂRA LITERARĂ UIOARA FELIX

*Profesor documentarist dr. Lupșan Mihaela Diana,
Liceului Teoretic „Petru Maior” din Ocna Mureș*

Vineri, 24 mai 2024, de la ora 11:00, în cadrul Centrului de Documentare și Informare al Liceului Teoretic „Petru Maior” din Ocna Mureș s-a desfășurat Tabăra literară Uioara Felix ediția I-a prezentată de către doamna Emilia Poenaru Moldovan, **scriitor și editor, membru al Uniunii Scriitorilor din România – Filiala Cluj.**

Cuvântul de deschidere, purtând o notă filosofică pregnantă, i-a aparținut directorului Liceului Teoretic „Petru Maior” din Ocna Mureș, domnul profesor Marele Adrian Cristian. Doamna Emilia Poenaru Moldovan a ținut, la rândul domniei sale, o cuvântare în numele colegilor săi scriitori și i-a prezentat pe fiecare dintre distinșii invitați.

La acest valoros eveniment cultural au răspuns invitației scriitori din toate colțurile țării: Emilia Poenaru Moldovan (poetă, prozatoare, eseistă – Cluj), Claudiu Ionuț Boia (prozator, eseist – Zalău), Iulia Anamaria Ghidiu (poetă, eseistă – Cluj), Marin Mârza (poet – Tecuci), Mihaela Meravei (poetă, eseistă – Constanța), Ramona Müller (profesoară, poetă, eseistă – Ploiești), Ildi Șerban (poetă, prozatoare – Arad) și Cătălina Soare-Hüll (poetă – Cluj). Iluștrii invitați ne-au recitat versuri emoționante, ne-au citit proză scurtă, unele dintre lecturi chiar în premieră, apoi ne-au provocat la dialog. Elevii liceului au recitat versuri proprii, iar, la finalul întâlnirii, a avut loc

un atelier de creație literară unde elevii au adresat întrebări referitoare la tehnici specifice de scriere și au primit indicații valoroase pe care le vor fructifica în următoarele lor încercări literare.

„Scriitorii Cercului Literar de la Cluj au reușit să ne proiecteze în transmundan prin CUVÂNT, evenimentul cultural purtând titlul *Cuvintele și poezia pot schimba lumea?*. Această zi ne va rămâne adânc întipărită în minte ca fiind ziua în care am asistat la o întâlnire de suflet ce a surprins inefabilul inițierii în arta scriitoricească. Întregul colectiv al liceului adresează mulțumiri tuturor scriitorilor prezenți la activitate pentru dialogul incitant care ne-a poziționat pe culoarul culturii contemporane.”

ERASMUS+, UN CATALIZATOR IMPORTANT PENTRU COLABORĂRI INTERNAȚIONALE LA COLEGIUL NAȚIONAL „LUCIAN BLAGA” SEBEȘ

Prof. Mucenicu Claudia Adina, Colegiul Național „Lucian Blaga” Sebeș

În perioada 25 aprilie - 1 mai 2024, am avut șansa de a participa la un seminar interesant prin programul Erasmus + în Algarve, Portugalia, țara care s-a afirmat ca un exemplu demn de urmat în promovarea politicilor antibullying și în formarea profesională a cadrelor didactice, punând accent nu doar pe conduita elevilor, ci și pe cea a profesorilor, în crearea unui mediu educațional pozitiv și sigur. Relația profesor- elev- părinte este bazată pe încrederea ce derivă din faptul că fiecare știe ce are de făcut.

Nu mai este un secret pentru nimeni, că Erasmus Plus este un program al Uniunii Europene care sprijină educația, formarea, tineretul și sportul în Europa. Prin intermediul acestuia, instituții educaționale din diferite țări colaborează pentru a dezvolta proiecte care vizează îmbunătățirea educației și formarea profesională a cadrelor didactice.

În cadrul acestui program, Portugalia a implementat proiecte inovatoare, care abordează fenomenul bullying-ului din școli. Aceste inițiative se concentrează pe dezvoltarea unor strategii eficiente pentru prevenirea și combaterea fenomenului, promovând totodată un climat educațional bazat pe incluziune și respect.

Printre activitățile desfășurate se numără ateliere de formare pentru profesori, campanii de conștientizare pentru elevi și părinți, precum și implementarea unor programe educaționale care învață copiii și adulții despre empatie, respect și gestionarea conflictelor.

Seminarul de teatru improvizat la care am luat parte, *Mach hier bloß kein Theater*, a fost propus de o organizație din Germania, *europaseminars*, care s-a dovedit a fi extrem de serioasă și profesionistă. Oferta de activități a fost diversificată și vastă, programul foarte dens, de la 9 la 17 zilnic. Trainerul nostru, Stefan Haydeck este un actor de improvizație (o formă de exprimare teatrală extrem de dificilă!) specializat și în teatrul pedagogic.

Într-o eră în care diversitatea culturală și lingvistică sunt mai apreciate ca niciodată, teatrul improvizat se dovedește a fi un mijloc inovator de învățare și integrare culturală. Programul dedicat profesorilor din Europa, desfășurat în Portugalia, pune accent pe dezvoltarea abilităților de improvizație în limba germană, oferind participanților o oportunitate rară de a îmbina creativitatea artistică cu învățarea lingvistică și cu sensibilizarea împotriva fenomenului de bullying, care ia din nefericire amploare.

Seminarul a inclus tehnici de comunicare eficientă, strategii de mediere a conflictelor și metode de creare a unui mediu de învățare pozitiv.

Noi, cursanții, am fost învățați nu doar să fim modele de comportament, ci și să promovăm valori adevărate, fiind puși deseori în situații neplăcute, incomode, dar care trebuiau rezolvate prin metode elegante, care să prevină o eventuală escaladare a conflictului.

De la colegii participanți la seminar am aflat că în sistemele lor de învățământ sunt implementate politici stricte, care le cer profesorilor să participe la sesiuni regulate de formare continuă pentru a rămâne la curent cu cele mai bune practici în domeniu.

Din punct de vedere lingvistic subliniez faptul că exersarea limbii germane într-un context ludic și interactiv m-a ajutat să-mi îmbogățesc vocabularul și să-mi perfecționez fluența în limba germană.

Improvizația necesită curaj și încredere în propriile abilități, aspecte esențiale pentru oricine dorește să își dezvolte abilități de comunicare.

Fiind pentru prima dată prezentă la un seminar de teatru am putut observa cum toți participanții au învățat să gândească rapid și să se adapteze la schimbări neașteptate, competențe valoroase atât în contextul artistic, cât și în viața de zi cu zi.

Evaluările realizate la finalul programului indică o creștere semnificativă a încrederii și a abilităților lingvistice ale participanților.

De asemenea, pot afirma cu tărie că participarea mea a fost o experiență pozitivă și plină de învățăminte, caracterizată prin dezvoltarea unor legături interumane puternice și o înțelegere mai profundă a diversității culturale într-un mediu dinamic și creativ.

Formările la care am luat parte prin programul Erasmus Plus au fost mereu de o mare ținută și au contribuit decisiv la conturarea profilului meu pedagogic.

Cursul a fost finanțat de Uniunea Europeană. Punctele de vedere și opiniile exprimate aparțin, însă, exclusiv autoarei și nu reflectă neapărat punctele de vedere și opiniile Uniunii Europene sau ale ANPCDEFP. Nici Uniunea Europeană și nici ANPCDEFP nu pot fi considerate răspunzătoare pentru acestea.

COPILĂRIA ÎI DOAR UNA.....

Prof. învă. preșcolar Morar Cristina Adriana, G.P.N. Cionești-LTTM Albac

Literatura română pentru și despre copii a adus, încă din secolul al XIX-lea, în atenția cititorului, lumea specială a copilăriei, cu zbuciumul și cu bucuriile sale specifice. Opera autobiografică a lui Ion Creangă, intrată în patrimoniul literaturii universale, „Amintiri din copilărie”, dar și basmele și poveștile sale (între cele mai cunoscute numărându-se „Capra cu trei iezi”, „Fata babei și fata moșneagului”, „Ivan Turbincă”, „Punguța cu doi bani” tălmăcesc cu umor și spontaneitate universul senin al copilăriei.

Vârsta copilăriei fericită este una dintre cele mai frumoase etape ale vieții omului, dar de care nu își poate da seama decât atunci când devine adult și ... se uită în spate în tolba cu amintiri. Copilăria este șuvoiul de apă care izvorăște limpede și curat din adâncurile ființei și la care omenirea aleargă fără încetare, să-și potolească setea idealurilor sale de dragoste, de bunătate, de frumusețe, de perfecțiune. – **Francesco Orestano**

Motiv pentru care fiecare adult, la un moment dat și-o rememorează cu plăcere. În primul rând, copilăria este perioada inocenței și a griji pentru cei dragi, pentru natură, pentru animale, pentru micul univers în care copilul trăiește și respiră. La această vârstă, omul matur în devenire, ia în serios orice lucru, oricât de neînsemnat; îl cercetează cu multă curiozitate și emite păreri, una mai originală decât cealaltă...! Această primă parte a vieții este crucială prin fundamentul pe care îl pune la temelia viitoarei individualități: maniere, comportament, cunoștințe primare, caracter, gestionarea emoțiilor, curiozitatea, etc.

Un alt scriitor preocupat și de tema copilăriei, Barbu Ștefănescu Delevrancea, prelucrează în povestirile sale: „Bunicul, Bunica, Sultănica” lumea mirifică a copilului în cadrul familiei.

Un loc aparte îl ocupă în operele lui Mihail Sadoveanu copilăria, descrisă în personaje speciale ca Lizuca, din „Dumbrava minunată”, sau în povestiri ca „Măria sa Puiul Pădurii” sau „Ani de ucenicie”. O tonalitate directă, simplă, empatică față de destinele narate ne propune Ioan Alexandru Brătescu-Voinești în: „Puiul”, „Privighetoarea”, „Niculăiță Minciună”. O coloratură aparte au schițele și povestirile lui Emil Gârleanu, în volumul „Din lumea celor care nu cuvântă”. Poeta Elena Farago a dedicat copiilor versuri emoționante, cum ar fi: „Cățelușul șchiop”, „Gândăcelul”, „Cloșca”, „Motanul pedepsit”, tocmai în ideea de a sensibiliza prin apropierea de lumea nevinovată a animalelor și a insectelor, lume mult îndrăgită de copii!

Otilia Cazimir, numită „poeta sufletelor simple”, ascultă și redă clipele vesele sau triste trăite de copii în „Balada unui greier mic”, în timp ce Ionel Teodoreanu a creionat, în „Ulița copilăriei” și „La Medeleni”, o adevărată frescă a copilăriei și adolescenței.

Cred că expresia „cei șapte ani de acasă” nu se limitează la șapte. De fapt, sunt mai mulți și sunt doar începutul dezvoltării noastre, accesul la din ce în ce mai multe informații, oameni, situații. Copilăria e un capitol menit să fie cât mai frumos, să stârnească imaginația, creativitatea, să stimuleze învățarea și cunoașterea, să determine copilul să-și dorească să se cunoască mai bine și să-i iubească și să-i respecte pe cei din jur. El, copilul, trăiește în starea de grație de dinaintea căderii oamenilor în păcat. Este scutit de grija zilei de mâine, nu poate (și nu trebuie) să înțeleagă încă cât de greu se muncește pentru ca el să își trăiască visul. Părinții se plâng uneori de nerecunoștința copiilor, uitând că acesta este rezultatul inconștienței, iar inconștiența este darul pe care natura l-a făcut copiilor spre a nu le frânge aripile de timpuriu. Întreaga lume contribuie la îndeplinirea visurilor copiilor, pentru că există în noi instinctul de a ne proteja urmașii, de a face ca viața să le o facem mai ușoară și lipsită de griji- în comparație cu a noastră!

Copilăria este cea mai frumoasă perioadă din viața fiecăruia, este o lume mirifică pe care probabil nu o vom putea înțelege pe deplin niciodată, este o perioadă lipsită de tristețe și plină de emoție, bucurie și culoare. Copilăria este o lume aparte; pentru noi o lume ciudată, fantastică, ireală, pentru cei care fac parte din ea dimpotrivă, una reală și plină de armonie.

Nu știu cât de mult se bucură alții, dar eu zâmbesc adesea, când aievea, îmi amintesc de prima poezie la 5 ani, de primele cadouri primite de la Moș Crăciun (tata primise la serviciu, eram

prin clasa a- II-a), de prima zi de școală, de zilele și serile în care ne jucam de „V-ați ascunselea” care era jocul nostru preferat cu care ne-am jucat toți; începeam jocul într-o curte și ne trezeam în altă curte atât de bine ne ascundeam, atât de mulți eram. Mergeam la colindă și nu încăpeam în casa omului doar dacă stăteam doi pe un scaun, pentru că ne adunam 15-20 de copii.... Am copilărit undeva unde mulți oameni, își doresc să meargă azi: în Ardeal, în Munții Apuseni, de acolo de unde izvorăște Arieșul! Am copilărit alături de fratele și sora mea și alături de mulți, mulți vecini, care azi s-au risipit prin toate colțurile țării, însă cu care ne întâlnim acum în calitate de părinți!

Când suntem copii avem inima deschisă spre iubire și frumos. Râdem și plângem foarte ușor, suntem capricioși și generoși, iertând și uitând repede micile supărări. Însă când ajungem la maturitate, bucuria clipei, expansivitatea și nebunia dispar, zâmbim și râdem cu reținere, încercăm să afișăm o mină serioasă, nedorind să fim etichetați ridicoli. În plus, nu mai facem risipă de entuziasm, neexprimându-ne liber emoțiile și ne mai având acea ardoare cu care așteptăm lucrul mult-dorit.

Copiii din ziua de astăzi nu mai știu (sau știu mai puțin...nu îmi găsesc cuvintele...!!!) ce înseamnă copilăria. Trăiesc într-o lume virtuală, petrecând ore în șir în fața calculatorului sau al telefonului pe care pot să îl ia cu ei pretutindeni, jucând jocuri impregnate de violență sau rutină, la televizor, ascultând o muzică zgomotoasă care nu mai reușește să atingă sufletul, ci mai degrabă să deranjeze vecinii... Pe vremea mea, copilăria însemna un mod de a trăi sănătos, de a munci după puterile noastre (eram în familie 7 persoane în trei generații: bunici, părinți și copii) în spațiul nepoluat din mijlocul naturii; cu o carte în mână, cu ceva de mâncare, cu o haină de ploaie (nici măcar o umbrelă, că bunica mea zicea că umbrela e de mers la biserică!!!!) stăteam și îngrijeam de vaci (și tare îmi plăcea, că de eram acasă aveam de făcut nenumărate lucruri: măturat, pus haine la uscat, ajutat la curățat și tocat legume pentru ciorbă...).

Când intram în vacanță îmi făceam colecție de cărți împrumutate de la bibliotecă, pentru o anumită perioadă; aveam evidența fiecărei cărți citite - la cererea profesoarei de limba română!! Nu degeaba la terminarea clasei a opta din 21 de elevi 18 au intrat la liceu- din care 4 la Liceul Pedagogic.

E ceva ce acum la vârsta maturității, după 20 de ani de cadru didactic, mă miră și în același timp mă indignă: copiii sunt niște îngeri în miniatură, se spune; însă se pare că cu atât cu cât cresc și petrec mai puțin timp în familie și mai mult timp în societate (ca elevi de școală gimnazială, apoi liceală, universitară, serviciu) își pierd din curăție, din puritate, devin de nerecunoscut (și parcă tot mai mulți)...!!! E păcat, e dureros...

Copilăria este, în concluzie, un loc și un timp al fericirii, insula de nemurire luminată de soarele primei vârste. Este un spațiu al fericirii și al veseliei continue, în care realitatea este înlocuită cu un spațiu imaginar și ideal. Este un timp mitic și fericit, în care visul devine realitate, iar realitatea devine basm.

BIBLIOGRAFIE

Birch, A., Psihologia dezvoltării, Editura Tehnică, București (2000)

<https://edict.ro/copilaria-un-basm-fara-sfarsit/>

SĂPTĂMÂNA VERDE LA ȘCOALA GIMNAZIALĂ „MIHAI EMINESCU”, IGHIU, STRUCTURA ȘARD

Prof. înv. primar Mareși Diana, Prof. Bolca Geanina

Educația privind schimbările climatice și mediul joacă un rol important în procesul de realizare a obiectivelor de protejare a mediului și de limitare a efectelor schimbărilor climatice la nivel național și internațional. Și de aceea este foarte important ca școala să ofere un cadru și

activități relevante prin care elevii să conștientizeze importanța mediului înconjurător și importanța protejării acestuia.

Programul “Săptămâna verde” este un program educațional național care se desfășoară în școlile din România în acord cu prevederile raportului „Educația privind schimbările climatice și mediul în școli sustenabile”. Acest program a fost elaborat de către grupul de lucru de la nivelul Administrației Prezidențiale și este subordonat Strategiei naționale privind educația pentru mediu și schimbări climatice 2023 - 2030 și Strategiei naționale pentru dezvoltarea durabilă a României 2030.

Programul educațional „Săptămâna verde” are o durată de cinci zile consecutive în timpul anului școlar și se desfășoară în baza unei planificări decise la nivelul fiecărei unități de învățământ, conform prevederilor ordinului ministrului educației.

În anul școlar 2023-2024, “Săptămâna verde” a inclus o serie de activități cu totul deosebite desfășurate la Școala Gimnazială “Mihai Eminescu”, Ighiu, structura Șard. Clasa I-a, coordonată de prof. învăț. primar Mareș Diana, a desfășurat activități menite să sublinieze importanța mediului în viața omului precum picturi cu globul pământesc, colaje având ca tematică Terra, realizarea de tricouri pictate manual, desene cu temă apicolă și prezentări dedicate albinelor, precum și o paradă de modă eco. Astfel, prin organizarea unei astfel de parade de modă, elevii au avut ocazia să realizeze costume din materiale reciclabile, ajutați de către părinții lor.

A fost o activitate care a adus mare bucurie în rândul elevilor deoarece aceștia au defilat și și-au prezentat costumele. Elevii din clasele gimnaziale au ajutat la rândul lor la organizarea ineditului eveniment și au ales costumele care le-au plăcut cel mai mult. Toată desfășurarea paradei a implicat o muncă de echipă și a contribuit la dezvoltarea abilităților de comunicare, organizare și management al timpului al elevilor.

Scopul programului “Săptămâna verde” este dezvoltarea competențelor din curriculumul național și a unor competențe complementare acestora de investigare interdisciplinară și transdisciplinară a realității înconjurătoare și de formare a unor comportamente responsabile față de mediul înconjurător. Organizarea unei parade de modă cu costume realizate manual din materiale reciclabile vizează tocmai aceste abilități interdisciplinare și transdisciplinare de investigare a realității mediului înconjurător și poate constitui un exemplu de bună practică pentru alte școli.

Bibliografie:

<https://www.edu.ro/psv>

Marinecu, Mariana, *Metodica predării științelor naturii/geografiei în învățământul primar*, Colecția Ghidul profesorului, 2017;

EXPERIENȚA MEA ERASMUS „ICAR – INNOVATION AND CREATIVITY ARISE RESULTS”, PROIECT DE MOBILITATE ȘCOLARĂ

Prof. înv. primar Presecan Sabina Adriana, Școala Gimnazială Nr. 3 Cugir

Motivația mea pentru participarea la acest tip de proiecte derivă din dorința de a merge dincolo de granițele a ceea ce cunosc, de a trăi o experiență team-building internațională. Pot chiar spune că în ultimii 5 ani am dezvoltat o pasiune pentru diversitatea culturală și cred că aceasta este cheia unui proces de învățare autentic și incluziv. Prin urmare, consider cursurile Erasmus un mediu propice pentru a-mi dezvolta competențele interculturale și pentru a aduce această diversitate în sala de clasă.

Nevoile mele de formare sunt fundamentate în dorința mea de a fi un educator mai eficient și de a integra metode inovatoare în procesul de predare. Îmi doresc să obțin cunoștințe solide în domenii precum utilizarea tehnologiei în educație, strategii de evaluare inovatoare și managementul diversității într-un mediu educațional. Aceste abordări contemporane sunt esențiale pentru a

răspunde nevoilor din ce în ce mai complexe ale elevilor și pentru a-i pregăti pentru provocările societății moderne.

În perioada 22-27 aprilie 2024, în cadrul proiectului de mobilitate școlară „ICAR – Innovation and Creativity Arise Results”, nr. proiect: 2023-1-RO01-KA121-SCH-000130561, am participat la cursul *The 4Cs- CREATIVITY, CRITICAL THINKING, COMMUNICATION AND COLLABORATION IN SCHOOL* (Cei 4C- Comunicare, Colaborare, Creativitate și Gândire critică- în mediul școlar), furnizat de Teacher Academy, în Florența, Italia. Am ales acest curs deoarece cele „patru C” (creativitate, gândire critică, comunicare și colaborare) – competențe cheie pentru elevii din secolul 21, sunt adesea acceptate în teorie, dar uneori evitate în practică. Participarea la acest curs ne-a oferit cunoștințele, know-how-ul și încrederea pentru a încorpora aceste abilități stimulatoare în curriculum și în mediul școlar.

Într-un mediu extraordinar de învățare, prin activități teoretice dar și practice, la finalul cursului am dobândit noi cunoștințe despre ceea ce implică aceste competențe, despre cum să folosim propria capacitate de a crea, gândi critic, comunica eficient și a colabora bine cu ceilalți.

În prima zi de activitate o mică provocare a fost găsirea (pe o ploaie torențială) a locației unde se desfășura cursul, **Spazi Sangalli**.

Am fost încântată să o cunosc pe formatoarea cursului *Cei 4C- Comunicare, Colaborare, Creativitate și Gândire critică- în mediul școlar*, Susan Gagliano - educator și consilier profesionist ce susține cursuri la Europass din 2015.

From Sabina to Sara

She is Sara from Portugal

Sara is a teacher of history, from Portugal, lives in a city with the exit to Maia port, it is her first Erasmus experience, She loves animals, has no children. Sara is a sociable, communicative person. I liked talking to her.

Cunoașterea celorlalți participanți s-a făcut sub forma unor activități de tip icebreaking dar și prin conversații în perechi. Astfel am aflat că voi colabora la acest curs - sprijinită (din punct de vedere lingvistic) de Daniela și Mihaela- colegele mele, de la Școala Gimnazială Nr. 3 Cugir, cu Marika și Hannele (Finlanda), Sara, Filomena, Grace (Portugalia), Ana, David, Manuel (Spania), Suncica (Croatia) și Sandrine (Franța).

După o primă interacțiune cu colegii, Susan ne-a prezentat obiectivele cursului și au avut loc discuții despre cursanții secolului XXI, situația actuală din Europa și Cele 4C din curriculum.

A doua zi de curs a avut ca temă *Comunicarea la clasă*. Susan ne-a prezentat informații referitoare la tipurile de comunicare utilizate la școală: verbală, scrisă, nonverbală, paraverbală digitală, artistică, muzicală. Am aflat cum putem crea și promova canale de comunicare și ascultare prin muncă în colaborare. Au fost desfășurate activități de construire și consolidare a inteligenței sociale și emoționale.

Am descoperit o nouă sursă online- *edutopia.org*. Consultând această pagină am descoperit multe subiecte interesante referitoare la învățarea socială și emoțională (SEL), managementul clasei de elevi, studii integrate, învățarea pe bază de proiecte.

Atmosfera de lucru a fost „încălzită” cu un joc de conectare rapidă și de un joc de mișcare „, STOP-CLAP-NAME”.

Tema celei de a treia zi a fost *Încurajarea minților creative*.

Ziua a debutat cu un joc care ne-a solicitat să ne exprimăm starea emoțională, indicat să fie utilizat și la clasă (1-2 ori pe lună) - „,On this sheep-scale, how do you feel today?”

Formatoarea **Roberta Begliomini** ne-a vorbit pentru început despre legătura dintre colaborare, creativitate și gândire critică, apoi a avut loc o dezbatere pro/ contra gândirii critice. Am parcurs împreună informațiile teoretice referitoare la cei 4 pași ai creativității: PREPARARE, ILUMINARE, IMPLEMENTARE, VERIFICARE. Am aflat despre posibilitatea utilizării aplicației CHAT GPT de către profesori /elevi.

Partea din lecție care mi-a atras atenția a fost cea legată de învățarea bazată pe proiecte PBL (*project based learning*) în cadrul căreia profesorul are rolul de facilitator pentru învățare/ ghid de resurse. În urma vizionării unor filmulețe s-a identificat

On this sheep-scale, how do you feel today?

WOOL FOR EVERY DAY #IWOLWOOLYOU

importanța acestui tip de activitate: implicarea elevilor în sarcinile din lumea reală; lucru centrat pe elev, în grupe mici; simularea unei situații profesionale; procesarea mai multor surse de informații.

Cursul a continuat cu activitatea „VEDEȚI, GÂNDIȚI-VĂ, ÎNTREBAȚI”. De pe o terasă din apropierea Domului din Veneția am avut acces la o priveliște deosebită, putând admira măreția construcției. Am pus diferite întrebări, inspirați de priveliște, majoritatea primind un răspuns doar în urma vizionării unui film despre istoria construirii Domului.

Ca activitate în completarea zilei de curs, nu am pierdut ocazia să vizităm acest important obiectiv turistic din inima Veneției !

În cea de a patra zi de curs, prin activități de grup dar și jocuri interactive am învățat cum să integrăm cele 4C în curriculum într-un mod semnificativ.

Am descoperit un nou joc de creativitate ce poate fi utilizat la clasă- BRAINSPIN. Pe baza imaginilor de pe cartonașe am colaborat la realizarea unor desene apelând atât la creativitate, cât și la gândire critică atunci când am fost puși în situația să continuăm desenele începute de colegi

Cea de a cincea zi s-a bazat pe simulări de bună comunicare și activități de grup pentru a genera idei noi. S-au purtat discuții referitoare la importanța dezvoltării abilităților de gândire critică. În urma unor discuții am identificat stereotipuri de prejudecăți cognitive dar și capcanele de evitat în implementarea celor 4C.

În cadrul activităților pe grupe am descoperit un nou joc ce poate fi utilizat la lecțiile în care urmărim dezvoltarea colaborării, creativității, comunicării dar și a gândirii critice: DIXIT. Pe baza unor imagini de pe cartonașe a fost creată o poveste pe care fiecare grupă a trebuit să o integreze în povestea finală a întregului grup.

Ultima zi a cursului ne-a oferit fiecăruia posibilitatea unui feed-back al cursului *The 4Cs- Creativity, Critical thinking, Communication and Collaboration in school*.

Am primit certificatele pentru parcurgerea cursului apoi ne-am luat rămas bun, nu înainte de a face schimb de impresii / adrese de mail pentru eventuale colaborări . A urmat o scurtă excursie în împrejurimile Florenței, virtuală, și nu numai- <https://youtu.be/DfW-Tn231Sk>.

Disponibilitatea mea de a împărtăși abilitățile dobândite la acest curs ERASMUS este alimentată de convingerea că schimbul de cunoștințe este motorul inovației în educație. Îmi doresc să fiu un agent de schimb prin partajarea experiențelor și ideilor acumulate în timpul cursurilor Erasmus, atât în cadrul școlii mele- în comisii metodice, consilii profesionale, lectorate cu părinții cât și în cadrul comunității educaționale mai largi.

Prin împărtășirea cunoștințelor dobândite, vizez nu doar îmbunătățirea propriei mele practici, ci și contribuția la dezvoltarea unui mediu educațional durabil, care promovează învățarea continuă și adaptabilitatea în fața schimbărilor.

ACTIVITĂȚI DE CODARE ÎN CADRUL „CODE WEEK”

Prof. Simedru Delia-Dorina

Motto

”Învăță din ce s-a întâmplat ieri,
trăiește pentru azi, speră pentru mâine.
Important este să nu te oprești să-ți pui întrebări.”
(A. Einstein)

Introducere

"Code Week", cunoscută și sub numele de Săptămâna Europeană a Programării, este o inițiativă desfășurată la nivel european care are scopul de a aduce programarea și competențele digitale în atenția tuturor, într-un mod accesibil și atractiv. Lansată în 2013 de către Young Advisors for the Digital Agenda Europe, această inițiativă a crescut rapid în popularitate și a devenit un eveniment anual recurent, atrăgând milioane de participanți din întreaga lume.

Obiectivele "Code Week"

Principalul obiectiv al "Code Week" este de a demistifica programarea și de a arăta tinerilor, adulților și persoanelor de toate vârstele că este posibil să învețe să codeze. Activitățile organizate în cadrul acestui eveniment au următoarele obiective:

1. ***Promovarea alfabetizării digitale***: Oferirea oportunităților de învățare a programării și dezvoltării abilităților digitale.
2. ***Încurajarea creativității***: Demonstrarea că programarea poate fi o activitate creativă și distractivă.
3. ***Îmbunătățirea competențelor de rezolvare a problemelor***: Dezvoltarea gândirii critice și a abilităților de soluționare a problemelor prin activități practice de programare.
4. ***Conectarea comunităților***: Facilitarea colaborării între școli, organizații și indivizi pentru a crea o comunitate de învățare.

Tipuri de Activități Organizate

În cadrul "Code Week" sunt organizate o varietate de activități care acoperă diverse aspecte ale programării și tehnologiei. Aceste activități includ, dar nu se limitează la:

1. ***Ateliere de programare***: Sesiuni practice unde participanții învață bazele programării folosind limbaje populare precum Scratch, Python, JavaScript etc.
2. ***Competiții de hackathon***: Evenimente în care echipe de participanți lucrează împreună pentru a dezvolta soluții software inovatoare într-o perioadă scurtă de timp.
3. ***Cursuri online și webinarii***: Sesiuni de învățare online care permit accesul unui public larg la resurse educaționale și sesiuni live de predare.
4. ***Prezentări și demonstrații***: Evenimente unde profesioniști din domeniul IT prezintă proiecte și tehnologii inovatoare.
5. ***Jocuri și activități ludice***: Utilizarea jocurilor și a activităților interactive pentru a face învățarea programării mai atractivă pentru copii.

Impactul "Code Week"

Impactul "Code Week" este semnificativ, reușind să inspire milioane de oameni să își dezvolte competențele digitale. Câteva dintre realizările notabile ale acestei inițiative includ:

1. ***Creșterea numărului de participanți***: Anual, milioane de persoane participă la activitățile "Code Week", cu o creștere constantă a numărului de evenimente și participanți.
2. ***Extinderea la nivel global***: Deși inițial un eveniment european, "Code Week" a atras atenția și participanților din afara Europei, devenind un eveniment de anvergură globală.
3. ***Îmbunătățirea abilităților digitale***: Participanții dobândesc cunoștințe valoroase în programare și tehnologie, care sunt esențiale în societatea modernă.
4. ***Crearea de rețele și parteneriate***: "Code Week" facilitează colaborarea între școli, universități, companii și organizații non-profit, contribuind la construirea unui ecosistem de învățare și inovare.

Aplicabilitate la grupă

În cadrul activităților de codare la grupa pe care o conduc- Grupa Mică, am realizat cu copiii următoarele – **Ziua apei**- activitate desfășurată la nivelul grupei în care le-am vorbit copiilor despre importanța apei în viața noastră, iar mai apoi copiii au realizat desene, **Activități desfășurate în săptămâna verde**, moment în care am realizat diferite activități la diferite domenii experiențiale referitoare la educația ecologică, protejarea mediului și importanța lui în viața de zi cu zi și o ultimă activitate pe acest an școlar a fost legată de **Figurile geometrice și culorile primare**, precum și numerația în limitele 1-3. Toate aceste activități au avut un efect pozitiv asupra preșcolarilor și au învățat multe lucruri potrivite cu nivelul de vârstă.

Concluzie

"Code Week" reprezintă o inițiativă importantă în promovarea programării și a competențelor digitale la nivel global. Prin activitățile variate și accesibile, acest eveniment reușește să inspire și să echipeze participanții cu abilități esențiale pentru viitor. Continuarea și extinderea acestor eforturi sunt cruciale pentru a asigura o societate pregătită să facă față provocărilor digitale ale secolului XXI.

ÎMBUNĂTĂȚIREA COMPETENȚELOR DIDACTICE PRIN PARTICIPAREA LA PROIECTUL DE ACREDITATRE ERASMUS+ ICAR (INNOVATION AND CREATIVITY ARISE RESULTS)

Prof. Vereș Mihaela, Prof. Igna Daniela Adela

În perioada 22 – 27 aprilie 2024, am participat alături de încă o colegă de la Școala Gimnazială Nr. 3 Cugir la cursul [The 4Cs: Communication, Collaboration, Creativity and Critical Thinking in Schools](#) (*Cei 4C: Comunicare, Colaborare, Creativitate și Gândire critică în mediul școlar*) furnizat de *Teacher Academy*, în Florența, Italia. Acest curs este parte a celui de-al treilea flux din primul an de implementare a **Proiectului de acreditate Erasmus+ ICAR (Innovation and Creativity Arise Results), 2023-1-RO01-KA121-SCH-000130561**, proiect câștigat de Școala Gimnazială Nr. 3 Cugir pentru perioada 2023-2027 și care oferă șanse de formare, perfecționare și schimb de experiență pentru cadrele didactice și elevii școlii, precum și acces simplificat la finanțare în cadrul acțiunilor-cheie 1 (proiecte de mobilitate). Acordarea acreditării este dovadă a dimensiunii europene a școlii noastre care a mai implementat proiecte Erasmus+, dar și Comenius și Grundvig și care este, de asemenea, școală eTwinning, titlu pe care instituția noastră l-a primit de trei ori, inclusiv în anul acesta școlar.

Vom împărtăși în cele ce urmează câteva din aspectele care au fost, categoric, puncte forte ale acestui curs pe care îl recomandăm oricui are ocazia de a aplica pentru astfel de cursuri.

În prima zi a cursului menționat au avut loc activități de ice-breaking pentru a face cunoștință atât cu ceilalți cursanți din 5 țări europene (Germania, Suedia, Franța, Croația și Spania), cât și cu formatorea, Susan Gagliano. Pe lângă familiarizarea cu obiectivele cursului, cu locația desfășurării acestuia, am fost informați cu privire la programul zilnic și ne-au fost prezentate o parte dintre finalitățile cursului. Jocurile și tehnicile folosite cu scopul de a facilita acomodarea cursanților cu mediul, cu grupul au fost interesante, relaxante și atractive.

A doua zi de curs a fost despre **comunicare**, despre cum îmbunătățim comunicarea atât la noi, cât și la elevii noștri, prin diverse metode și tehnici interactive. După ce am parcurs noțiunile teoretice, am purtat discuții privind tipurile de comunicare folosite în mediul școlar. Formatoarea ne-a tras atenția asupra importanței creării unor contexte educaționale de promovare a tuturor mijloacelor de comunicare, insistându-se atât pe comunicarea verbală, pe cea nonverbală, sau paraverbală, cât și pe abordări inovative precum comunicarea digitală. Munca pe grupe mici și jocurile interactive au consolidat spiritul de echipă și au păstrat atenția participanților focusată pe tot ceea ce era prezentat într-un mod interactiv, dinamic.

A treia zi a gravitat în jurul **creativității**, dar ne-am focusat și pe mecanismele gândirii critice, ca pas implicit al oricărui proces creativ. Ne-am familiarizat cu aplicația CHAT GPT, utilă pentru abordarea unor secvențe de lecție. PBL (Project-Based Learning) a fost un alt element cheie al celei de-a treia zile de curs. Abordarea unor elemente precum cele 4 faze ale creativității, precum și dezbaterăa unor aspecte pro și contra gândirii critice au asigurat un cadru teoretic fundamental pentru activitățile zilei. Îmbinarea teoriei cu practica s-a realizat într-un mod eficient, exercițiile fiind foarte antrenante, solicitante și pline de... creativitate.

Cuvintele-cheie ale celei de a patra zile au fost **colaborarea și gândirea critică**. Pornind de la importanța acestor 2C, fără însă a lăsa deoparte ceilalți 2C pentru a desfășura un demers didactic de calitate, s-au prezentat variate strategii de colaborare în diverse arii de activitate, cursanții realizând mai multe activități practice, individual sau pe grupe. S-au folosit diverse jocuri interactive, precum și cartonașe brainspin, iar membrii echipelor au trebuit să conlucreze pentru a duce la final sarcini concrete stabilite de formatoare.

În ziua a cincea, obiectivul fundamental a fost realizarea unei sinteze a noțiunilor dobândite. Activitățile de grup au implicat toți cei 4C, vizând nu doar sinteza cunoștințelor, ci și exersarea competențelor acumulate în zilele precedente. Punctul culminant al activităților a fost folosirea unor cartonașe ale jocului didactic **DIXIT** pe care ne-am bazat pentru a crea, pe grupe, o scurtă poveste, valorificând principiile celor 4C. Discuțiile finale ale acestei zile s-au focusat pe avantajele și dezavantajele folosirii unor astfel de jocuri/tehnici, precum și asupra unor întrebări și răspunsuri referitoare la gândirea critică.

În ultima zi a cursului s-au prezentat rezultatele acestuia, concluziile, au avut loc schimburi de păreri referitoare la activitățile derulate. De asemenea, au fost evaluate produsele muncii depuse de participanți și a avut loc acordarea diplomelor de finalizare a cursului. Ziua s-a încheiat cu o scurtă excursie culturală în împrejurimile Florenței.

Prin urmare, deși cu toții folosim diverse tehnici, metode, procedee vizând cei 4C, iar termeni precum **Comunicare, Colaborare, Creativitate și Gândire critică** fac parte din vocabularul nostru curent, oricând este loc de mai bine, de mai mult, iar astfel de cursuri ne sprijină enorm în a-i stimula pe elevi să fie mai creativi, să colaboreze activ, să abordeze comunicarea din toate perspectivele ei și să utilizeze mecanismele gândirii critice. Nu în ultimul rând, avem parte de exemple de bune-practici ale colegilor din alte state UE, ne îmbunătățim competențele didactice și ne reamintim că educația este în primul rând despre elevi, ei fiind „pilonii centrali” ai actului educațional.

EXPLORATORI ÎN LUMEA ANIMALELOR PROIECT DE ACTIVITATE INTEGRATĂ

Prof. învă. preșc. Petruța Angela, Cioancă Ramona
Grădinița cu program prelungit Step by Step nr. 12, Alba Iulia

NIVEL DE VÂRSTĂ/ GRUPA: nivel II, Grupa mare

TEMA ANUALĂ DE STUDIU: Cum este, a fost și va fi aici pe Pământ?

TEMA PROIECTULUI: Urmele animalelor pe Glob **SUBTEMA:** „Reptile și amfibieni”

TEMA ACTIVITĂȚII: „Exploratori în lumea animalelor”

CATEGORIA DE ACTIVITATE: Act. integrată **DLC** (Ed. limbajului) + **DȘ** (Cunoașterea mediului)

MIJLOACE DE REALIZARE: repovestire, vorbire dialogată, reprezentare grafică.

CONȚINUTURI ABORDATE:

DOMENIUL LIMBĂ ȘI COMUNICARE: „Peștii sunt pești” (repovestire, vorbire dialogată)

DOMENIUL ȘTIINȚĂ (Cunoașterea mediului) – **Postere** cu caracteristicile unor clase de animale.

TIPUL ACTIVITĂȚII: de fixare și consolidare a cunoștințelor

SCOPUL: exersarea capacității de exprimare orală prin intermediul vorbirii dialogate și a repovestirii, utilizarea unor termeni și concepte științifice și investigarea unor clase de animale.

DIMENSIUNI ALE DEZVOLTĂRII:

- Mesaje orale în diverse situații de comunicare;
- Ascultarea activă a mesajului pentru înțelegerea și receptarea lui (comunicare receptivă);
- Exprimarea orală a mesajului, a emoțiilor etc. (comunicare expresivă);
- Caracteristici structurale și funcționale ale lumii înconjurătoare;
- Relații, operații și deducții logice în mediul apropiat.

COMPORTAMENTE VIZATE:

- Demonstrează capacitate de comunicare clară a unor idei, nevoi, curiozități, acțiuni, emoții proprii (comunicare expresivă);
- Participă la activitățile de grup și la activitățile de joc în calitate de auditor;
- Participă la activitățile de grup și la activitățile de joc, în situații uzuale, în calitate de vorbitor;
- Exersează și extinde progresiv vocabularul;
- Descrie unele caracteristici ale lumii vii, ale Pământului și Spațiului;
- Compară experiențe, acțiuni, evenimente, fenomene/relații din mediul apropiat.

OBIECTIVE OPERAȚIONALE:

DLC: - Să prezinte prin repovestire și vorbire dialogată conținutul poveștii studiate;

- Să interpreteze rolul personajului reprezentat pe care îl mănuieste;
- Să realizeze un scurt dialog cu celălalt personaj (broasca/peștele);
- Să utilizeze cuvintele noi învățate în contexte variate.

DȘ: - Să identifice viețuitoarele prezentate în poveste și alte specii de viețuitoare;

- Să reprezinte și să descrie caracteristicile unor clase de animale (structura corpului, scheletul, mama și puilul, modul de respirație, ciclul de viață, etc.);
- Să utilizeze concepte științifice (metamorfoză, ciclu de viață, ecloziune, etc.)

METODE ȘI PROCEDEE: conversația, expunerea, exercițiul, jocul de rol, explicația.

MIJLOACE DIDACTICE: decor care ilustrează iazul, siluete reprezentând personajele din povestea *Peștii sunt pești*, postere cu caracteristici ale unor clase de animale, carioca, fișe-suport, gum-fix

ETAPELE ACTIVITĂȚII	CONȚINUTUL ȘTIINȚIFIC	STRATEGII DIDACTICE		EVALUARE Metode și indicatori
		Metode și procedee	Mijloace didactice	
I. Captarea atenției	Prin intonarea tranziției <i>Apa înseamnă viață...</i>, copiii se vor deplasa înspre iaz și se vor pregăti pentru activitate. <i>Apa înseamnă viață/Viața înseamnă apă</i> <i>Plante, animale/ Și oameni adapă.</i> <i>Apa înseamnă viață /Viața înseamnă apă</i> <i>Lumea din adâncuri/ Este minunată.</i> -Se va realiza prin descoperirea unui alt obiect din trusa exploratorului (ochelarii) și identificarea necesității utilizării acestora.	Exercițiul	Decor reprezentând iazul cu ierburi și nuferi	- intonarea tranziției
II. Reactualizarea cunoștințelor dobândite anterior	Copiii vor fi solicitați să enumere tipuri sau titluri de cărți pe care un bun exporator le folosește pentru a se informa. Între titlurile cărților de povești va fi prezentată și cartea săptămânii: „Peștii sunt pești” de Leo Lionni. Copiii vor descrie succint conținutul poveștii și vor identifica siluetele personajelor.	Conversația	- Cartea „Peștii sunt pești” de Leo Lionni -Planșe ilustrate	Răspunsurile copiilor
III. Anunțarea subiectului și a obiectivelor	Se anunță tema și obiectivele într-o manieră accesibilă copiilor. Deoarece lumea animalelor este atât de interesantă, și poate fi explorată și prin intermediul cărților și povestirilor, prima probă adresată exploratorilor juniori este aceea de a demonstra cunoașterea și înțelegerea unei povestiri. De aceea, în cadrul activității am pregătit mai multe sarcini. Mai întâi, exploratorii sunt provocați să interpreteze roluri ale personajelor din povestea „Peștii sunt pești”, să inițieze mici dialoguri, mânuind siluetele personajelor. Apoi, echipele de exporatori vor încerca să afle mai multe lucruri despre viețuitoarele din poveste și vor prezenta ceea ce au aflat și știu despre animale tuturor celor care vor fi invitați să vadă expoziția cu lucrările realizate de exploratorii	Expunerea		Observarea comportamentului copiilor

	juniori.			
IV. Prezentarea optimă a conținutului și dirijarea învățării.	Educatoarea va interpreta rolul povestitorului și va începe repovestirea, provocându-i pe copii să aleagă personajele care apar în poveste și să inițieze singuri mici dialoguri. Educatoarea îi va invita pe copii să participe la dialog folosind întrebări și formulări de genul: <i>Oare ce povesteau ei când se întâlneau? Haideți să-i ascultăm!... Peștele se uită la el mirat și îi spuse...</i> De asemenea, în derularea repovestirii și a dialogului, copiii vor fi solicitați să aleagă siluetele personajelor în funcție de stadiul lor de dezvoltare și vor folosi termeni științifici precum: <i>boiștean, mormoloc, mormoloc cu 2 picioare, mormoloc cu 4 picioare, broască adultă, boiștean adult, etc.</i> Copiii vor mânui siluetele și vor participa la dialogul dintre cele două personaje, fiind sprijiniți cu micile intervenții ale povestitorului (atunci când e cazul).	Explicația Conversația Exercițiul Jocul de rol	Decor reprezentând iazul cu ierburi și nuferi Siluetele personajelor	Urmărirea firului logic al repovestirii Dialogurile inițiate de copii Alegerea siluetelor potrivite pentru fiecare moment al povestirii
V. Obținerea performanțelor	Se remarcă faptul că în cadrul povestirii, reprezentările din mintea peștelui, care nu văzuse niciodată păsări sau vaci adevărate, nu erau tocmai reale, deoarece el își închipuia că toate viețuitoarele se aseamănă la înfățișare cu peștii. Proba pentru micii exploratori este de a-l ajuta pe boiștean să își formeze reprezentări cât mai corecte și reale despre păsări, vaci, pești, broaște și despre animale în general. Copiii vor rezolva în echipă sarcinile propuse și vor aplica cunoștințele însușite, ilustrând prin desen <i>înfățișarea, scheletul, mama și puiul, modul de deplasare și respirație, diferite specii și ciclul de viață</i> pentru anumite clase de animale: Mamifere, Păsări, Pești și Amfibieni. Fiecare echipă va apoi prezenta posterul realizat, precum și numele clasei de animale studiate care au caracteristici comune și va răspunde la întrebările adresate de educatoare și colegi.	Conversația Exercițiul Explicația	- 4 postere având atașate fișe cu sarcini de lucru	Observarea comportamentului copiilor în timpul rezolvării sarcinilor. Prezentarea lucrărilor realizate de fiecare echipă Răspunsurile copiilor
	Evaluarea se va realiza pe tot			

VI. Evaluarea și încheierea activității	parcursul activității. Educatoarea face aprecieri asupra modului de interpretare a rolurilor, a exprimării corecte și apreciază originalitatea răspunsurilor. De asemenea, se apreciază modul de realizare a sarcinilor în cadrul fiecărei echipe, dar și modul de prezentare a lucrărilor realizate și răspunsurile oferite de copii.	Expunerea		Observarea sistematică a comportamentelor copiilor
---	--	-----------	--	--

ABORDAREA METODELOR PARENTALE POZITIVE ÎN EDUCAREA COPIILOR

Profesor consilier școlar Croitoru Felicia-Melania, CJRAE/CJAP Alba

Metodele parentale pozitive sunt o abordare a strategiilor de educare a copiilor care are drept scop susținerea copilului în dezvoltare și gestionarea comportamentului copiilor într-o manieră constructivă și nedureroasă. Se bazează pe consolidarea unor relații bune cu copiii și aplicarea unor strategii pozitive prin care copiii sunt ajutați în dezvoltare. Copiii care sunt educați folosindu-se strategii parentale pozitive au șanse bune să-și dezvolte aptitudinile și să fie încrezători. De asemenea, se reduc șansele apariției unor probleme comportamentale. Amintim câteva aspecte cheie ale metodelor parentale pozitive.

Asigurarea unui mediu interesant, caracterizat de siguranță

Copiii mici trebuie să fie feriți de pericole și să aibă o mulțime de activități prin care își pot petrece timpul și în care să fie implicați.

Accidentele de acasă constituie cauza principală a leziunilor la copiii mici. O metodă bună de a preveni accidentele este să asigurați siguranța casei dvs. Puneți lucrurile periculoase sau fragile (cum ar fi medicamentele, otrava și obiectele din sticlă) la locuri unde nu pot ajunge copiii, și nu lăsați copiii în zone care sunt periculoase. Asigurarea unui cămin ferit vă va asigura și dumneavoastră liniștea interioară și copilului dumneavoastră posibilități de descoperire și activități care să-l țină ocupat.

Un mediu interesant oferă multe oportunități copiilor de a-și cerceta, descoperi și dezvolta aptitudinile. Activitățile interesante (cum ar fi desenul, dansul, gătitul, construirea, discuțiile și jocurile) vă vor ajuta copilul în dezvoltarea limbajului, gândirii, atenției și independenței. Dacă au multe activități care să-i mențină ocupați, sunt mai mici șansele ca să se plictisească și să aibă probleme.

Copiii necesită și supraveghere atentă. Acest lucru înseamnă să știți unde se află copilul, cu cine sunt și ce fac, tot timpul. Dacă planificați să petreceți timp separat de copil, asigurați-vă că îl încredințați unei persoane de încredere.

Asigurarea unui mediu pozitiv pentru învățare

Părinții trebuie să fie disponibili astfel încât să-și ajute copiii să învețe lucruri. Acest lucru nu înseamnă că vă petreceți tot timpul cu copilul, ci că îi stați la dispoziție dacă are nevoie de ajutor și îl ascultați dacă are nevoie de atenție. Dacă copilul vine la dvs., opriți-vă din ce faceți și petreceți timp cu el, dacă puteți.

Vă puteți ajuta copilul să învețe încurajându-l să încerce lucrurile, și remarcând comportamentul lui bun. Dacă observați că copilul face ceva ce vă place, acordați-i atenție. Arătați

copilului că vă place ce face, și e mai probabil să o facă din nou.

Aplicarea disciplinei asertive

Vă puteți lăsa copilul să-și dezvolte propria personalitate, dar și să vă așteptați de la el să se comporte frumos. Disciplina asertivă înseamnă gestionarea comportamentului nedorit într-o manieră acceptabilă. Trebuie să luați o decizie rapidă și acționați direct când copilul se comportă nedorit, și încercați să reacționați la fel de fiecare dată. Ideal este să rămâneți calm și să evitați strigățul, numirea lui în toate felurile, amenințările și loviturile.

Când părinții aplică disciplina asertivă, copiii învață să fie responsabili, să fie conștienți de nevoile altora și să dezvolte autocontrolul. De asemenea, copiii se vor preta mai puțin la dezvoltarea unor comportamente problematice dacă părinții reacționează în același fel de fiecare dată.

Așteptările realiste

Toți copiii sunt indivizi și au moduri de învățare și dezvoltare diferite. Unii învață rapid, alții mai încet. Să învețe cum se folosește toaleta, cum se îmbracă, cum să ajute prin casă și să devină mai independent reprezintă abilități pe care copiii diferiți le deprind în stadii diferite.

Nici un copil nu va fi cuminte tot timpul, și nu ne putem aștepta să fie așa. Problemele apar când avem așteptări prea mari față de copiii, sau când ne așteptăm să fie perfecți (politicoși, fericiți, curați și săritori tot timpul). Uneori copiii au nevoie de mai mult timp decât ne așteptăm ca să învețe lucrurile, sau au o zi mai proastă. Este important ca părinții și îngrijitorii să înțeleagă capacitățile copiilor la diferite stadii de dezvoltare, și să aibă așteptări realiste față de momentul în care copiii sunt gata să învețe o nouă deprindere.

De asemenea, este important ca părinții să aibă așteptări realiste față de propriile persoane. Cu toții dorim să fim părinți buni, însă încercând să fim părinți perfecți, ne vom trezi doar cu frustrare și dezamăgire. Fiți realiști! Fiecare părinte greșește uneori! Fiecare învață pe propria piele!

Grija față de propria persoană ca părinte

Rolul de părinte este mai ușor de îndeplinit dacă nevoile noastre sunt satisfăcute. Adulții au nevoi, așa cum au și copiii. Trebuie să ne simțim apropiați de cineva, și să fim înțeleși. Avem nevoie de timp petrecut cu prietenii și timp dedicat doar nouă înșine, și avem nevoie de timp pentru activitățile care ne plac. A fi părinte bun nu înseamnă că copilul preia controlul vieții noastre. Dacă nevoile dvs. ca adult sunt satisfăcute, este mult mai ușor să fiți răbdători cu copilul și să fiți disponibil pentru el. De asemenea, este mai ușor dacă sunteți calm când trebuie să gestionați comportamentul greșit.

De ce se comportă copiii așa cum o fac?

Pentru a înțelege modul în care se dezvoltă comportamentul copiilor, trebuie să analizăm mulți factori-**moștenirea lor genetică, sănătatea lor, mediul familial și comunitatea în care trăiesc**. Toate acestea la un loc modelează aptitudinile, atitudinile și abilitățile pe care le dezvoltă copiii și determină dacă apar anumite comportamente problematice.

Moștenirea genetică

Toți copiii moștenesc un set genetic unic de la părinți. Împreună cu trăsăturile fizice, cum ar fi culoare ochilor sau textura părului, copiii pot moșteni și alte caracteristici. De exemplu, la copiii cu probleme de concentrare sau tendințe de tristețe sau depresie, e posibil să fi moștenit un set genetic care îi face mai dispuși la asemenea probleme.

Copiii pot moșteni și temperamentul de la părinți. Unii copii vor multă atenție și le place să fie cu alții și să vorbească mult. Alții plâng și se obișnuiesc greu cu rutinele de somn și mâncare. Unii sunt foarte activi și plini de energie. Alții găsesc că le e foarte greu să se obișnuiască cu schimbările din jurul lor. Din cauza trăsăturilor de acest gen, copiii pot fi foarte greu de controlat.

Nu toți bebelușii dificili vor avea probleme comportamentale când cresc, și, în același fel, unii bebeluși cuminiți pot dezvolta astfel de probleme. Comportamentul copiilor depinde și de modul în care ceilalți reacționează față de ei.

Sănătatea

Uneori copiii se pot comporta aparent greșit, și să nu facă ceea ce li se spune, și în realitate, să nu audă ce le cerem. Pot avea probleme de auz sau o infecție la ureche.

Dacă copiii nu mănâncă bine, nu au energia să asculte, să învețe și să facă cum li se spune.

Trebuie să avem grijă și la boli. Copiii se pot comporta diferit și să pară mai dificili când sunt bolnavi.

Mediul familial

Creșterea copiilor este modelată și de alți factori. Unul dintre cele mai importante aspecte este mediul familial, și putem controla ce învață de la noi. Când încercăm să înțelegem de ce copiii se comportă într-un fel anume, poate fi util să analizăm ce învață din tot ceea ce se petrece zilnic în jurul lor.

Recompense întâmplătoare la comportamente nedorite

Adesea, comportamentele nedorite sunt urmate de recompense întâmplătoare sau roade ascunse. O recompensă accidentală apare atunci când copilul se comportă nedorit și obține ce vrea. O recompensă întâmplătoare este atenția. Dacă le acordăm atenție în cazul comportamentului nedorit, e probabil că îl vor repeta. De exemplu, dacă zâmbiți sau râdeți întâmplător sau petreceți timp încercând să-l convingeți rațional cu prima ocazie când înjură, atenția deosebită îl poate încuraja să repete înjurătura.

Un alt exemplu este recompensa materială. Dacă copilul plânge și face mofturi la cumpărături, și îi dați o jucărie doar ca să stea liniștit, avem de a face cu o recompensă întâmplătoare. Primesc o recompensă pentru plânsete și mofturi. Recompensele întâmplătoare pot include și activități (cum ar fi distragerea atenției copilului cu o jucărie) sau dulciuri (biscuiți, înghețată sau bomboane), dacă sunt acordate când copilul se comportă într-un mod nedorit.

Ignorarea comportamentului bun

Copiii se deprind cu comportamentul nedorit pentru că alții nu le acordă atenție când sunt cuminiți. Dacă le ignorăm comportamentul bun, e mai probabil să îl manifeste mai rar. Copiii pot învăța că singura metodă de a obține atenție e să se comporte indezirabil.

Observarea celorlalți

Copiii învață observând comportamentele altora. De exemplu, dacă copilul vede că alții se înfurie, strigă și țipă și obțin ce vor, învață că aceasta este metoda de a obține ce vor. Dacă adulții strigă și se ceartă, adesea copiii se vor comporta la fel.

Copiii pot copia obiceiurile greșite, urmărindu-i pe alții. Pot învăța lucruri cum ar fi murdăria, înjurăturile, pierderea firii, loviturile și rănirea altora, băutul și fumatul, și reacția la lucrurile înfricoșătoare.

Instrucțiuni

Modul în care părinții dau instrucțiuni poate influența dacă copilul va asculta sau nu de ele. Problemele comune includ:

- *Prea multe instrucțiuni.* Uneori dăm pur și simplu prea multe instrucțiuni. De fiecare dată când dăm instrucțiuni copilului, îi dăm și șansa să nu facă ceea ce i se cere. Prea multe instrucțiuni înseamnă multe șanse ca să apară de probleme.
- *Prea puține instrucțiuni.* Uneori poate părea că copiii se comportă greșit când de fapt chiar nu știu ce să facă. E posibil că nu au primit instrucțiuni clare cu privire la ce se așteaptă de la ei. De exemplu, dacă nu le dăm instrucțiuni suficiente despre siguranța în circulație, copiii pot trece strada fără să se uite.
- *Instrucțiuni prea grele.* Așteptăm prea mult și dăm instrucțiuni care depășesc abilitățile copilului. De exemplu, poate fi prea greu pentru un copil de 3 ani să facă de unul singur ordine într-o cameră foarte dezordonată.
- *Instrucțiuni într-un moment nepotrivit.* Dacă dăm instrucțiuni când copilul e ocupat, cum ar fi în mijlocul unui joc sau în timp ce urmărește un serial preferat, e mai probabil să le ignore.
- *Instrucțiuni neclare.* Copiii nu ascultă instrucțiunile care nu le spun clar ce trebuie să facă - *Denisa!* sau *Nu te mai prosti* - sau instrucțiuni sub formă de întrebare - *Vrei să mergi la somn?* Dacă le dăm de ales, le dăm posibilitatea să spună *Nu*. *Limbaj corporal confuz.* Uneori limbajul corporal spune altceva decât cuvintele noastre, cum ar fi râsul sau zâmbetul în timp ce îi spunem *Nu mai face așa*. Copiii sunt confuzi când acest fenomen se întâmplă, și nu știu dacă suntem serioși când îi spunem acel lucru. De asemenea, dacă le dăm instrucțiuni de la distanță, cum ar fi din camera cealaltă, copiii au o tendință mai mare să nu asculte, deoarece nu suntem de față ca să ne

asigurăm că procedează cum le-am cerut.

Mesaje emoționale

Uneori spunem lucruri negative despre copiii noștri, în loc să le comentăm comportamentul care nu ne-a plăcut. Reducând copiii la tăcere sau chemându-i în toate felurile - *prost* sau *nu ești bun de nimic* - și făcându-i să se simtă vinovați - *Ce ar gândi bunica dacă te-ar vedea în halul acesta?* - îi poate determina să facă ce vrem din cauza rușinii, însă poate să-i înfurie sau să-i facă să aibă resentimente, să se simtă prost în legătură cu ei înșiși, să aibă o stimă de sine negativă.

Educația pozitivă ne sugerează idei cum să ajuți copilul să își corecteze un comportament, construind o relație mai bună cu el.

Bibliografie:

1. www.centruldeparenting.ro, Ne lăudăm sau nu copiii, 8 reguli pentru o laudă constructivă;
2. Carol Markie-Dadds, Karen M.T. Turner, M.R. Sanders-Manualul de grup pentru părinți (Ediția III), Triple P International Pty. Ltd. (Versiunea românească), 2000;
3. Educă-ți copilul cu grijă. Ghid pentru un părinte mai bun, CIDDC, MD, Chișinău, 2015.